

2 Corintios

He⁻ la⁻ jee' ga⁻ tē' to¹ je⁻ he⁻ ga⁻ sii' Paa' kih' øøh¹
jne' hi⁻ chaa⁻ Corinto

¹ Jnä' Paa' laan' apóstol kyaa' Jesucristo lä⁻ hyoh⁻ dsē⁻ Dio. Kyaah' Timotä øøh¹ jne' siin⁻ kyah¹ hnäh' hi⁻ tääh' gwah⁻ kih¹ Dio jwii⁻ Corinto lä⁻ kye⁻ kih¹ lä⁻ jēē⁻ hi⁻ laa¹ kyaa¹ Dio hi⁻ tääh' lä⁻ kaa⁻ hwa¹ Acaya. ² Ngiiñ' kih¹ Dio hi⁻ laa¹ Täa⁻ jnän⁻ hi⁻ ngiiñ' kih¹ Dsa⁻ jøøh¹ jnän⁻ Jesucristo, wa' kway' he⁻ llu¹ kyah¹ hnäh', hi⁻ wa' jmeey' hii' ti⁻ kyah¹ hnäh'.

Kwa⁻ ba' Dio be' jnän⁻ lä⁻ ma' jēē' jne' he⁻ wii'

³ He⁻ ba' che⁻ lluu¹ Dio, Jmii⁻ Jesucristo Dsa⁻ jøøh¹ jnän⁻, hi⁻ laa¹ Täa⁻ jnän⁻ hi⁻ lä⁻ ñih⁻ dsē⁻ jne', hi⁻ laay¹ Dio jnän⁻ hi⁻ jmee⁻ dsa⁻ nøh¹ dsē⁻ jne'. ⁴ Ma' chaa⁻ jne' lli' wii', hi⁻ he' jñuuh⁻ he⁻ ti⁻ meeh⁻ dsē⁻ jne'. Mah¹ lä⁻ ja⁻ ka⁻ läh⁻ jne', kwan' be' kih¹ jñah⁻ hi⁻ ti⁻ meeh⁻ dsē⁻ lä⁻ koo⁻ ma⁻ jmee' Dio he⁻ ma⁻ nøh¹ dsē⁻ jne'. ⁵ Jēēh', tøøh¹ jne' jēēn⁻ cha⁻ miih⁻ lli' wii' lä⁻ koo⁻ ga⁻ jēē⁻ Cristo. Hi⁻ ja⁻ ba' lä⁻ ja⁻, ta⁻ la⁻ kih¹ Cristo, tøøh¹ jne' jēē⁻ dsē⁻ jne' cha⁻ miih⁻. ⁶ He⁻ ja⁻ wa⁻ ra⁻ ga⁻ jēē⁻ jnääh¹ lli' wii', la¹ llu¹ kyah¹ hnäh' mah¹ ja⁻ lääh⁻ hnäh'. Hi⁻ ma' jēē⁻ dsē⁻ jnääh¹, he⁻ ja⁻ jmee⁻ dsa⁻ nøh¹ hoh⁻ hnäh' hi⁻ kwēēh⁻ hoh⁻ hnäh' ma' jēēh⁻ hnäh' he⁻ wii', ja⁻ ba' lä⁻ koo⁻ wii' he⁻ ma⁻ jēē⁻ jnääh¹. ⁷ Heh¹ o⁻ jøh⁻ dsē⁻ he⁻ cha⁻ kyaa¹ jnääh¹ ta⁻ la⁻ kyah¹ hnäh', sa⁻ llaa⁻. Jēēh', ñe' jnääh¹ lä⁻ koo⁻ jēē⁻ jnääh¹ wii', ja⁻ ba' lä⁻ ja⁻ jēēh⁻ hnäh' wii'. Hi⁻ ja⁻ ba' lä⁻ koo⁻ dsa⁻ nøh¹ dsē⁻ jnääh¹, ja⁻ ba' lä⁻ ja⁻ dsa⁻ nøh¹ hoh⁻ hnäh' ka⁻ läh'.

⁸ Øøhn¹, hnøø⁻ jnääh¹ lä⁺ñeh¹ hnäh¹ ha⁻ koh¹ wií¹ sa⁻ ga⁺ngëé¹ jnääh¹ hwa¹ Asia. Ma¹ jmee⁻ jnääh¹ huú¹dsë⁻ sa⁻ ma¹ lä⁺tää⁺ jnääh¹. Lä⁺jiih¹ sa⁻ ga⁺lä⁺cha⁺ o⁻jøh⁺ dsë⁻ he⁻ ma¹ lää¹ jnääh¹. ⁹ Ma¹ jmee⁻ jnääh¹ huú¹dsë⁻ he⁻ ma⁻na⁻juu¹ ba¹ jnääh¹ ja⁻. He⁻ ja⁻ ga⁺jmää¹ kyaa¹ jnääh¹ mah¹ sa⁻ kye¹ jnääh¹ o⁻jøh⁺ dsë⁻ kyaa¹ hñaa¹ jnääh¹. Mah¹ lä⁺ja⁻ lä⁺cha⁻ o⁻jøh⁺ dsë⁻ kyaa¹ jnääh¹ kih¹ Dio hi⁻ mi⁻jiih¹ hi⁻ ma⁻na⁻juu¹. ¹⁰ Hi⁻ he¹ ga⁺lää¹ jnääh¹, hi⁻ he¹ lää¹ jnääh¹, hi⁻ kye¹ jnääh¹ o⁻jøh⁺ dsë⁻ kiyh¹, lä⁺ ma⁻ngoo¹ ja⁻ba¹ lää¹ jnääh¹ ma¹ hii¹ goo⁻ juu¹ jnääh¹. ¹¹ Lä⁺ja⁻ jmeey¹ cher¹ mah¹ kwah⁻ hnäh¹ be¹ ngii¹ hnäh¹ kyaa¹ jnääh¹ kiyh¹. Jëeh¹ cher¹ mah¹ jwëé¹ ngii¹ kih¹ Dio ta⁻la⁺ kyaa¹ jnääh¹, lä⁺ja⁻ ka⁻läh¹ jwëé¹ kwa¹ ti¹hmaah¹ kih¹ Dio ma⁻ngëé¹ ma⁻jmeey¹ he⁻ llu¹ kyaa¹ jnääh¹.

Ga⁻mi⁻sii¹ Paa¹ huú¹dsë⁻ he⁻ ma¹ dsooy¹ ta⁺ jwii⁻ Corinto

¹² He⁻ la⁻ ba¹ ja⁻ he⁻ tih[~] dsë⁻ jnääh¹, he⁻ sa⁻ hñii⁻ huú¹dsë⁻ kyaa¹ jnääh¹ lä⁺koo⁻ ga⁺jmeé¹ jnääh¹ ta⁺ jee¹ jyoh¹. Kye¹ jnääh¹ koo⁻ nëé¹ ba¹ huú¹dsë⁻ he⁻ gwa¹ kih¹ Dio. Sa⁻ ga⁺jmeé¹ jnääh¹ lä⁺koo⁻ jmee⁻ hi⁻ kyuu¹ cha⁻ miih⁻. Ga⁺jmeé¹ jnääh¹ lä⁺koo⁻ lle¹ kih¹ ba¹, kih¹ he⁻ llu¹ dsë¹ Dio kyaa¹ jnääh¹. Lä⁺ja⁻ cha⁻ga⁺miih⁻ llu¹ ga⁺jmeé¹ jnääh¹ jee¹ kyah¹ hnäh¹. ¹³ He⁻ ma⁻sii¹ jnääh¹ kyah¹ hnäh¹, la¹ kyaa¹ koo⁻ nëé¹ ba¹ huú¹dsë⁻. Ha⁻ koo⁻ jiih¹ lä⁺ngëéh¹ ba¹ hnäh¹ jee¹ hëh¹ hnäh¹ he⁻ ma⁻sii¹ jnääh¹ la⁻, ko⁻ja⁻ ba¹ la¹ huú¹dsë⁻ kyaa¹ jnääh¹. Hi⁺ hnoon¹ täh⁺ hoh¹ hnäh¹ llu¹, ¹⁴ lä⁺koh¹ ma⁻lä⁺ngëéh¹ hnäh¹ miih⁻ ha⁻ lä⁺le¹ jnän¹ wa⁻ra⁻ ga⁺të¹ jee¹ jäh¹ Jesús Dsa⁻jøøh¹ jnän¹. Jëeh¹ ja⁻ba¹ lä⁺koo⁻ lä⁺chaa⁻ jnääh¹ llu¹ kwaan¹ kyah¹ hnäh¹, ja⁻ba¹ lä⁺ja⁻ lä⁺chaah⁻ hnäh¹ llu¹ kwaan¹ kyaa¹ jnääh¹ jmií¹ ja⁻.

15 Ma'ra' ju'dsoo' lä'ja' le' jnän'. Ma'jmeen' huu'dsë-
 ma' niin' to'ne' ta' jee' tääh' hnäh'. Hi' lä'ja' ka'läh'
 ta'la' he' ma' jahn' ma' na'jään' hnäh' mah' te' to' jiih'
 lä'chaah' hnäh' llu'. 16 Jee' tääh' hnäh' na' ma' niin'
 ta' Macedonia. Hi' Macedonia ja', ma' jahn' ka'läh' ta'
 jee' tääh' hnäh'. Hi' kyaah' be' kyah' hnäh' ma' niin' ta'
 Judea. 17 Lä'koo' ma' ga'jmeen' huu'dsë- lä'ja', ja' he'
 koon'. O 'che' laah' hnäh' ga'jmeen' huu'dsë- lä'koo'
 jaa' hi' ta' juu' hi' jäh' "jaah-" mah' ja' ga' jäh' "jah'ha
 ""? 18 Mi' te' ba' Dio juu' kih'. Ja' ba' lä'ja' jnääh' ka'läh'.
 Sa' jäh' jnääh' "jaah-" mah' ja' ga' jäh' jnääh' "jah'ha
 ""'. 19 Hi' lä'ja' ka'läh' juu' kih' Jesucristo Jo'o' Dio he'
 ga'kwä' jnääh' jee' kyah' hnäh', kyaah' Silvano hi' kyaah'
 Timotä, sa' ma' la' "jaah-, jah'ha'", koo' "jaah-" ba' ma'
 la', jëh' sa' ta'juuy'. 20 Jëh' ga'lä'je' he' ga'bääh'
 Dio hñii' jmeey' ta'la' kih' jooy', koo' "jaah-" ba' la'.
 Ma'ra' he' mi'tey' ba' juu' kiyh'. He'ja' ba' ja', ta'la'
 kih' Cristo jäh' jne' "Wa' la' lä'ja'" mah' jmeen' juuh' kih'
 Dio jnän'. 21 Dio ba' hi' jmee' he' tøh' jne' koo' hweh'
 kyaah' Cristo hi' ga'lleeyh' jne' mah' lee' jne' kyaay'.
 22 Ga'tooyh' Jmi'lle' Na'ngii' kiyh' neh' tuh'dsë- jne',
 lä'koo' he' ga'jmäy' jne' lee'. He'ja' ñe' jne' hñah' ga'
 jne' ta' cha'ne'.

23 Ñe' ba' Dio he' sa' ga' ma'ñeen' jwi' Corinto jee'
 tääh' hnäh' na' kih' he' ga'lä'nih' dsën' kyah' hnäh'.
 24 Ja' he' hnø' jnääh' jmee' jnääh' mada' kyah' hnäh'
 jee' hnääh' Dio. He' hnø' jnääh' jmee' jnääh' be'
 kyah' hnäh' ba' ja', mah' jëe' hoh' hnäh'. Jëh', kih'
 he' ma'heeh' hnäh' kih' Dio, he'ja' ma'tääh' hnäh' koo'
 hweh'.

2

¹ He-ja- ga-lla' dsen+ he- sa+ ñeen' na'jään+ hnäh' cher'mah' koo- ka-läh' jmeen` ti-meeh- hoh' hnäh'.
² Jëeh', cher'mah' ga-jmeen' ti-meeh- hoh' hnäh', ¿hii- mo+ jmee' jëë- dsen+ cher'mah' ga-jmeen' lä-ja-? Ma-la- hnäh' ba' hi- jmee' jëë- dsen+. ³ Kih' he-ja- ba' ma-siin' kyah' hnäh' mah' wa-ra- ga-lloon' na'jään+ hnäh', sa- jmeeh' hnäh' ti-meeh- dsen+, hnäh' hi- ma' jmee' jëë- dsen+. Cha- ba' o-jøh- dsë- kin+ kyaah' hnäh', he- tääh' hnäh' jëë- hoh' hnäh' lä-koo- jnä'. ⁴ Lä-koo- ma' ga-siin' kyah' hnäh', sa' ma' chaan- llu', ma' ti-meeh- dsen+ jwërte, lä-jiih' ja' hoohn'. Pero ja- he- ga-siin' mah' jmeen` ti-meeh- hoh' hnäh'. Ga-siin' mah' lä-ñeh' hnäh' he- hnaan+ hnäh' cha-miuh- ba' ja-.

Hnø' jøh- dsë- jne' kih' hi- ga-jmee' he- hliih' mah' jäh' ka-läh'

⁵ Hi- ga-jmee' ti-meeh- dsen+, ja+ ma-la+ kin+ ga-jmeey' lä-ja-. Ga-jmeey' kih' lä-jëë+ hnäh' he- ti-meeh- hoh' hnäh' miuh-. Jwëëhn~ hnäh' lä-la-, mah' sa+ jmeen` juuh- kih' juu' la-. ⁶ Ma-lee- ko-na- kih' dsa- he', lä-koo- te' he- ma-heeh` hnäh' wi'. ⁷ He-ja- na', llu' ga' he- jmeeh' hnäh' jøh- hoh' hnäh' kiyh', mah' jëë- dsëy', le' ga- che- ga-hee' dsëy' kih' he- ti-meeh- dsëy' cha-miuh-. ⁸ He-ja- chuun' kyaah' hnäh', mi-jnää' hnäh' kiyh' he- hnaah+ hnih'. ⁹ Lä-ja- ka-läh' ga-siin' kyah' hnäh' jää', mah' jëen- che' nuuh' hnäh' kih' lä-jë- mada- kin+. ¹⁰ Cher'mah' jøh- hoh' hnäh' kih' dsa-kyaah' hnäh', jnä' ka-läh' jmeen` jøh- dsen+ kiyh'. Heh' he- jmeen` jøh- dsen+ ja- (cher'mah' cha- he- kih' jmeen` jøh- dsen+) he- jmeen` lä-ja-, he- llu' kyah' hnäh' ba'

jā, cha'ne' Cristo. ¹¹ Heh' lä'jā sa' kwan' jwë' kih' Tana' leeyh' jne'. Jëeh', kyuuh' ba' jne' ha' lä' la' may' kiyh'.

Ga'lä'meeh' dsë' Paa'lä' ma'gyay' jwii' Troa

¹² Ma' ga'lloon' jee' jwii' Troa, ma' kwan' ju'hmëë' kih' Cristo. Jee' jā Dsa'jøøh' jnän' ga'nä' jwë' kin' mah' ma' jmeen' ta' kiyh'. ¹³ Pero sa' ga'hii' tii' neh' tuh-dsën' kih' he' sa' ga'jnäähn' øøhn' Tito. He'jā ga'hihn' juu' kih' dsa' he' mah' ngoon' ta' Macedonia ba'.

Ta'la' kih' Cristo leh' ba' jne'

¹⁴ Ti'hmaah' Dio hi' kwa' jwë' leh' jne' tää' kyaah' be' kih' Cristo Jesús. Lä'kaa' jee' dsa'nøø' jne', nuu' dsa' juu' kih' Dio. Lä'koø' he' kye' jne' lle' mi'jwii' he' jwä' uu' ba' la'. ¹⁵ Ta'la' kih' Cristo laa' jne' lä'koø' lle' mi'jwii' he' soo' jee' gya' Dio. He' na' la' jmeh' he' taah' dsa' hi' dsa'lää' hi' lä'kye' hi' dsa'heë' ka'läh'. ¹⁶ Kih' hi' dsa'heë', hii' lä'koø' jaa' hlii'. Hi' kih' hi' dsa'lää', hii' mi'jwii' he' kwa' jne' juu' he' jmee' chaa' dsa'. ¿Hii' ba' tää' jmee' ta' la'? ¹⁷ Sa' jmee' jnääh' lä'koø' jmee' jwëë' hi' ga'nää' kwa' juu' kih' Dio ha' lä' jee' liyh' kuu'. Kyaah' koø' nëë' ba' huu'dsë' ga'nøø' jnääh' lä'koø' ga'cheë' Dio jnääh'. Lä'jā jmee' jnääh' cha'ney', lä'llu' he' tøøh' jnääh' kyaah' Cristo.

3

Ga'hlëeh' Paa' kih' hmooh' hmëë'

¹ Pero ta' jmee' hnäh' huu'dsë' he' hlëeh' jnääh' llu' kyaah' hñaa' jnääh'. Hi' sa' jmee' bii' kye' jnääh' koø' je' he' ngëë' juu' hee' ta' laa' jnääh' lä'koø' jmee' ko'llaa'. Ni' sa' ngii' jnääh' kwah' hnäh' koø' je' he' hlëeh' llu' kyaah' jnääh' mah' heeh' jnääh' dsa' ha' jee' tëë' jnääh'. ² Hñaa' ba' hnäh' laah' hnäh' lä'koø' je' he' hlëeh' llu'

kyaa' jnaäh'. Lä'koo' he' na'sii' neh' tuh'dsē' jnaäh'. He' ja' ba' jēē' dsa' hi' kay' kqaat' ha' lä' la' ta' he' ga'jmee' jnaäh' jee' kyah' hnäh'. ³ Jnä'hä' laah' hnäh' lä'koo' je' he' ga'sii' Cristo ta' la' kyaa' jnaäh'. Ja' he' na'sii' kyaah' hee'. He' na'sii' kyaah' Jmi'llē' kih' Dio jih' ba' ja'. Ni' sa' na'sii' nē' mi'kuu', he' na'sii' neh' tuh'dsē' dsa' ba'.

⁴ Ta' la' kih' Cristo jmee' jnaäh' kqaat', ma'ra' he' ga'jmää' kyah' hnäh' ta' he' ga'jmee' jnaäh'. He' ja' la' o'joh' dsē' he' cha' kyaa' jnaäh' cha'nē' Dio. ⁵ Ja' kyaah' be' kyaa' jnaäh' he' ma' ya'nøø' jnaäh' jmee' jnaäh' ta' la', mah' sa' jmee' jnaäh' huudsē' he' la' ta' kyaa' hnaa' jnaäh'. Sa' la' lä'ja'. Ta' he' leh' jnaäh' jmeen', la' kyaah' be' kih' Dio ba' ja'. ⁶ Hi' he' ba' ga'hnaa' jnaäh' hi' ga'jmeey' he' tē'dsēē' jnaäh' mah' kwa' jnaäh' juu' ha' lä' la' hmooh' hmēē'. Ja' koo' na'sii' ta'jmah', kyaah' Jmi'llē' ba' la' hmooh' hmēē'. Jēēh', nē' ley kih' Moisé na'sii', ma' na'bääh' jne' he' juu' ba' jne' ja'. Pero Jmi'llē' kih' Dio jmee' chaa' jne'.

⁷ Ley he' ma' na'sii' nē' jwi' kuu', he' taah' jne' dso'jwi', he' ja' ja' kyaah' je' tō'jlēē' nih'. He' ja' dsa' Israel sa' ga'täay' ma' jēēy' mo'nē' Moisé kih' he' beē' je' ja'. Pero ga'dsaa' ba' he' beē' ja'. ⁸ Ha' ga' sa' llu' cha'ga'miith' hmooh' hmēē' he' la' jnän' ta' la' kih' Jmi'llē' kih' Dio. ⁹ Jēēh', cher'mah' ja' kyaah' je' tō'jlēē' nih' juu' he' taah' jne' dso'jwi', ha' ga' koo' sa' jnaah' juu' he' jmää' jne' lluu'. ¹⁰ Heh' he' tō'jlēē' nih' kih' hmooh' ma'gyuh' ja', ni' miith' sa' jeeh' kwee' lä'koo' jnaah' la' hmooh' hmēē'. ¹¹ Jēēh', cher'mah' ma' la' tō'jlēē' nih' hmooh' he' ma'ngēē' ja', ha' ga' sa' jnaah' cha'ga'miith' hmooh' he' sa' ngēē' jih'koh'.

12 Peer⁺ jnaah¹ la¹ he⁻ o⁻ jøh⁺ dsē⁻ he⁻ ma⁻ cha⁻ jnän⁻ kyaah¹ hmooh¹ hmēē^z, he⁻ ja⁻ hlēeh¹ jnääh¹ lä⁺ kaa⁻ tuh⁻ d⁻ sē⁻ jnääh¹ kih¹ he⁻ na⁻. 13 Sa⁺ jmee⁻ jnääh¹ lä⁺ koo⁻ ga⁺ jmee^z Moisé he⁻ ma⁺ jlēy[~] mo⁻ nēy¹ kyaah¹ koo⁻ jwí¹ hmiih⁻ mah¹ sa⁺ ma⁺ jēē¹ dsa⁻ Israel je⁻ tø⁻ jlēē⁻ ñih¹ ja⁻ ta⁺ ko⁻ jiih¹ ma⁺ dsa⁻ uu⁺. 14 Lä⁺ ja⁻ ka⁻ läh^z, huú⁺ dsē⁻ kih¹ dsa⁻ he^z ma⁺ na⁻ jlē⁻. Lä⁺ ja⁻ la¹ lä⁺ jiih¹ na¹, wa⁺ ra⁻ ga⁺ hēy^z jee⁺ na⁻ sii⁻ hmooh¹ ma⁻ gyuh⁻ ja⁻. La¹ kiyh¹ lä⁺ koo⁻ na⁻ jlē⁻ jwí¹ hmiih⁻ huú⁺ dsē⁻ kiyh¹, sa⁺ kwa⁺ jwē¹ lä⁺ ngēēy^z. Pero kyaah¹ Cristo dsa⁻ jñuh¹ he⁻ na⁻ jlē⁻ huú⁺ dsē⁻ kiyh¹. 15 Lä⁺ jiih¹ jmií¹ na¹, wa⁺ ra⁻ ga⁺ hēy^z he⁻ ga⁺ sii¹ Moisé, lä⁺ ma⁻ na⁻ jlē⁻ ja⁻ ba⁺ huú⁺ dsē⁻ kiyh¹. 16 Pero wa⁺ ra⁻ ga⁺ heeh⁻ dsa⁻ kih¹ Dsa⁻ jøøh¹ jnän⁻, dsa⁻ jñuh¹ he⁻ na⁻ jlē⁻ huú⁺ dsē⁻ kiyh¹. 17 Jēēh^z, Dsa⁻ jøøh¹ jnän⁻ laa¹ Jmi⁻ lle¹ Na⁻ jngii¹. Hi⁻ cher⁺ mah¹ Jmi⁻ lle¹ kih¹ Dsa⁻ jøøh¹ jnän⁻ kyaah¹ jne¹, ma⁻ na⁻ na⁺ huú⁺ dsē⁻ jnän⁻ hi⁻ ma⁻ laa^z ba⁺ jne¹ cha⁺ nē¹ Dio. 18 He⁻ ja⁻ lä⁺ jēē⁺ jne¹ ga⁺ nøøn¹ na⁻ jñih⁺ mo⁻ nē¹ jne¹, laa¹ jne¹ lä⁺ koo⁻ hu⁻ he⁻ jēē⁻ jee¹ kih¹ dsa⁺ mah¹ tēēy¹ jēēy¹ ha⁻ koh¹ jøøh¹ sa⁺ laa¹ Dsa⁻ jøøh¹ jnän⁻. Lä⁺ ja⁻ Dsa⁻ jøøh¹ jnän⁻ hi⁻ laa¹ jmi⁻ lle^z ngoo¹ mi⁻ sēēy¹ jne¹ lä⁺ jiih¹ lee^z jne¹ lä⁺ koo⁻ laay¹ hñiiy^z.

4

1 Kih¹ he⁻ ga⁺ lä⁺ ñih^z dsē¹ Dio jnääh¹, he⁻ ja⁻ ga⁺ hñah¹ jnääh¹ jmee⁻ jnääh¹ ta⁺ la⁻. He⁻ ja⁻ sa⁺ dsa⁻ jeh¹ dsē⁻ jnääh¹. 2 Ma⁻ jmee⁻ jnääh¹ ta⁺ koo⁺ lä⁺ jē⁻ he⁻ la¹ o⁻ hih⁺ hi⁻ lä⁺ jē⁻ he⁻ jmee⁻ dsa⁻ jee⁺ na⁻ hmää⁺. Sa⁺ hnøø⁻ jnääh¹ may[~] hliih¹ ja⁻, ni⁺ sa⁺ mi⁻ sii⁻ jnääh¹ juu¹ kih¹ Dio. Ñē⁻ ba⁺ Dio he⁻ hlēeh¹ jnääh¹ ju⁺ dsoo¹ jmah¹ hi⁻ lä⁺ ja⁻ lä⁺ jēē⁺ ba⁺ ñē⁻ kwee⁻ ha⁻ lä⁺ jmee⁻ jnääh¹. 3 Dsoo¹ ba⁺ na⁻ hmää⁺ ba⁺ la¹ ju⁺ hmēē^z he⁻ kwa⁻ jnääh¹, pero ma⁻ la⁺ kih¹ hi⁻ ma⁻ kah[~] jwē¹ ba⁺. 4 Tana⁺ hi⁻ laa¹ dio kih¹ jmi⁻ gyuu⁺ la⁻, ga⁺ jlēy¹

huu'dsē- kih' dsa- hī- sa- ma- heeh- kih' Dio. Mah' lä- ja- sa- jeey' wa- je- kih' ju- hmee' he- mi- jnaä' ha- koh' sa- jooh' laa' Cristo hī- laa' koo- heeh' kyaah' Dio. ⁵ Sa- hleeh' jnaäh' juu' kyaä' hnaä' jnaäh', hleeh' jnaäh' kih' Jesucristo ba'. Jah- jnaäh' laay' Dsa- jooh' jnaän' mah' jmee' jnaäh' ta- he' kyah' hnaäh' kwaat- kih' Jesús. ⁶ Hih' Dio hī- ga- jah': "Wa- lä- jnaä' wa- je- jee' na- hoo-", hī- he' ga- mi- jnaä- wa- je- neh- tuh- dsē- jne'. Lä- ja- ga- na' huu'dsē- jnaän' mah' lä- kyuuh- jne' ha- koh' jooh' sa- laa' Dio, lä- koo- ga- mi- jnaä- Cristo jnaän'.

Chaa- jne' kyaah' he- ma- dsoo' dsē- jne' kih' Dio

⁷ Peer- jnaah' la' ta- he- jmee- jnaäh' la-, ma- ke- laa' jnaäh' lä- koo- mi- hya- he- na- la- kyaah' gwaah' mah' lä- ja- lä- jnaä' kih' dsa-, ta- he- jmee- jnaäh' la' kyaah' be' he- gwa' kih' Dio, ja- he- gwa' kyaä' jnaäh'. ⁸ Na- ku- na- ngii' he- wi' dsa- ngee' jnaäh', pero sa- jeh- dsē- jnaäh'. Chaa- jnaäh' cha- mih- huu'dsē-, pero ma- ra- he- cha- ba- o- joh' dsē- kyaä' jnaäh'. ⁹ Hee' dsa- kyaä' jnaäh' pero Dio sa- be- jnaäh'. Jmeeh- dsa- jnaäh', pero sa- dsa- juu' jnaäh'. ¹⁰ Lä- kaa- jee' ga- noo' jnaäh' hii' goo- juu' jnaäh' kwaat- kih' Jesús. Lä- jwä' ja- dsa- lä- jnaä' he- cheh' Jesús kyaä' jnaäh', he- ja- ba- chaa- jnaäh'. ¹¹ Jeeh', jnaäh' hī- jiih', koo- ba- he- hii' goo- juu' jnaäh' kwaat- kih' Jesús. Lä- ja- ba- dsa- lä- jnaä' he- cheh' Jesús ne' kyaä' jnaäh' hī- sa- be'. ¹² Heh' lä- ja-, lä- je' jmi' ba- he- chaa- juu' jnaäh' mah' hnaäh', ma- jnaäh- hnaäh' ha- lä- jee' lä- chaa- hnaäh' tää'.

¹³ Lä- koo- na- si- juu' kih' Dio: "Ga- lä- dsoo' dsen-, kih' he- ja- ba- ga- hleehn'." Ja- ba- lä- ja- la' huu'dsē- he- kye' jnaäh' la-. Ga- lä- dsoo' dsē- jnaäh' he- ja- ba- hleeh' jnaäh'. ¹⁴ Jeeh' ne' ba' jnaäh', he' ba' Dio hī-

ga⁺ mi⁻ jiih¹ Jesús Dsa⁻ jøøh¹ jnän¹, he³ ba¹ hi⁻ he³ mi⁻ jiih¹ jnääh¹ ka⁻ läh³ kyaah¹ Jesús hi⁻ lä⁻ ja⁻ ko⁻ jøh³ lä⁻ jëë⁺ jne⁺ tääy⁺ ya⁻ jwi¹ kiyh¹. ¹⁵ Lä⁻ jë⁻ he⁻ dsa⁻ ngëë³ jnääh¹, he⁻ llu¹ kyah¹ hnäh³ ba¹ ja⁻. Mah¹ mi⁻ jää¹ Dio hnäh³ cha⁻ ga⁻ miih⁻, hi⁻ lä⁻ ja⁻ jwëë³ ga¹ kwa¹ tí¹ hmaah¹ kih¹ Dio hi⁻ jmääy¹ jøøh¹ ka⁻ läh³.

¹⁶ He⁻ ja⁻ sa⁻ jeh[~] dsë⁻ jnääh¹. Ma⁻ ke⁻ ngoo¹ dsa⁻ gyuh⁺ hi⁻ dsa⁻ heë³ jmi⁻ ngo¹ kya¹ jnääh¹, pero ta⁺ neh⁺ jee⁺ hä⁺ jmi⁻ lle³ kya¹ jnääh¹ dsa⁻ lä⁻ hmëë³ koo⁻ jmi¹ koo⁻ jmi¹.

¹⁷ Sa⁻ juuh⁻ la¹ he⁻ wi³ he⁻ jëë³ jne⁺ jmi⁻ gyuu⁺ la⁻, he⁻ dsa⁻ ngëë³ ba¹ ja⁻. He⁻ ja⁻ jmää¹ jnän¹ hi⁻ hnaah⁻ Dio mah¹ tää¹ jne⁺ ya⁻ jwi¹ he⁻ jnä³ na¹ hñaah¹ he⁻ sa⁻ heë³ jih¹ koh³.

¹⁸ He⁻ ja⁻ sa⁻ jmee⁻ jnääh¹ he¹ kih¹ he⁻ jnä³ hwa¹ la⁻. Jmee⁻ jnääh¹ he¹ kih¹ he⁻ sa⁻ jnä³ ba¹. Jëëh³, lä⁻ jë⁻ he⁻ jnä³, he⁻ dsa⁻ ngëë³ ba¹ ja⁻. Pero he⁻ sa⁻ jnä³, lä⁻ ma⁻ la¹ ja⁻ ba¹ lä⁻ jë⁻ joh³ jmi¹ cha⁻.

5

¹ Jmi⁻ ngo¹ he⁻ kye¹ jne¹, la¹ lä⁻ koo⁻ hne¹ jnän¹ ta¹ ko⁻ jiih¹ tøøhn¹ jmi⁻ gyuu⁺ la⁻. Jmi⁻ ngo¹ la⁻ la¹ lä⁻ koo⁻ hne¹ he⁻ na⁻ la⁻ kyaah¹ loo¹ jah³. He⁻ ja⁻ ñe¹ jne¹, wa⁻ ra⁻ ga⁻ heë³ jmi⁻ ngo¹ jnän¹, lä⁻ cha⁻ jyoh³ he⁻ hmëë³ gyuu¹ jmi⁻ gyuu⁺ he⁻ hñaah⁺ jne¹ kih¹ Dio he⁻ sa⁻ la¹ lä⁻ koo⁻ hne⁻ he⁻ jmee⁻ dsa⁻. He⁻ ja⁻ sa⁻ heë³ jih¹ koh³. ² Peer⁺ ku¹ jii⁺ jnän¹ ta¹ ko⁻ jiih¹ laa¹ jne¹ jmi⁻ ngo¹, hnøø⁻ jne¹ wa⁻ ra⁻ jäh³ kih¹ na¹ ga⁻ juh⁻ ba¹ tää¹ jne¹ jmi⁻ ngo¹ he⁻ sa⁻ heë³ he⁻ cha⁻ gyuu¹ jmi⁻ gyuu⁺. ³ Lä⁻ ja⁻, lä⁻ cha⁻ ba¹ jmi⁻ ngo¹ jnän¹ mah¹ sa⁻ jã¹ jmi⁻ lle³ jnän¹ ta⁻ jmah¹. ⁴ Ta¹ ko⁻ jiih¹ chaa⁻ jne¹ kyaah¹ jmi⁻ ngo¹ la⁻, Peer⁺ ku¹ jii⁺ jnän¹ hi⁻ kí¹ hooh¹ jne¹. Jã⁺ ko⁻ ja⁻ hnøø⁻ jne¹ ben¹ jmi⁻ ngo¹ la⁻, he⁻ hnøø⁻ jne¹ tää¹ jne¹ jmi⁻ ngo¹ hmëë³ ba¹. Mah¹ jã¹ jmi⁻ ngo¹ hmëë³ he⁻ cha⁻ tää³, lla⁻ jmi⁻ ngo¹ he⁻ dsa⁻ heë³. ⁵ Dio ba¹ he³ hi⁻

ga^ˉjmää^ˆ jne^ˆ mah^ˆ tēē^ˆ jne^ˆ he^ˉ hmēē^ˆ ja^ˉ. Hi^ˆ ga^ˉkwēēyh^ˆ jne^ˆ Jmī^ˉlle^ˆ Na^ˉngiī^ˆ he^ˉ jmeeh^ˆ juu^ˆ jnän^ˆ he^ˉ hñah^ˆ jne^ˆ cha^ˉga^ˆmiih^ˉ ta^ˆ cha^ˆne^ˆ.

⁶ Kih^ˆ he^ˉja^ˉ, ngoo^ˆ ba^ˆ cha^ˉ o^ˉjøh^ˆ dsē^ˉ jnän^ˆ. Hi^ˆ ñē^ˆ jne^ˆ, ta^ˆko^ˉjiih^ˆ tøøh^ˆ jne^ˆ kyaah^ˆ jmi^ˉngo^ˆ la^ˉ, lä^ˆkoo^ˉ he^ˉ tøøh^ˆ jne^ˆ uu^ˆ kih^ˆ Dio ba^ˆ la^ˆ. ⁷ (Jēēh^ˆ, kyaah^ˆ he^ˉ dsoo^ˆ dsē^ˉ jne^ˆ he^ˉ tøøhn^ˆ jwē^ˆ kiyh^ˆ, ja^ˆ kyaah^ˆ he^ˉ jēē^ˆ jne^ˆ.) ⁸ He^ˉja^ˉ ma^ˉcha^ˉ ba^ˆ o^ˉjøh^ˆ dsē^ˉ jnän^ˆ. Hi^ˆ hnøø^ˉ ga^ˆ jne^ˆ lä^ˆøøn^ˆ kih^ˆ jmi^ˉngo^ˆ la^ˉ mah^ˆ dsa^ˆtoohn^ˆ ko^ˉjøh^ˆ kyaah^ˆ Dio. ⁹ He^ˉja^ˉ wa^ˆ kwan^ˆ be^ˆ jmeen^ˆ lä^ˆ tih^ˆ dsē^ˆ Dio, cher^ˆmah^ˆ tøøhn^ˆ kyaah^ˆ jmi^ˉngo^ˆ la^ˉ o^ˆ ma^ˆke^ˆ sa^ˆ tøøhn^ˆ kyaah^ˆ ka^ˉläh^ˆ. ¹⁰ Jēēh^ˆ, ga^ˉlä^ˆjēē^ˆ ba^ˆ jne^ˆ dsa^ˆnøøn^ˆ nē^ˆta^ˆ kih^ˆ Cristo mah^ˆ lä^ˆjaa^ˉ lä^ˆjaa^ˉ jne^ˆ tēēh^ˆ jne^ˆ jñeen^ˆ ha^ˉ koo^ˉ te^ˆ ta^ˆ he^ˉ ma^ˆ jmee^ˉ jne^ˆ ta^ˆko^ˉjiih^ˆ ma^ˆ chaa^ˉ jne^ˆ, che^ˆ he^ˉ llu^ˆ, o^ˆ che^ˆ he^ˉ hliih^ˆ.

Kih^ˆ he^ˉga^ˆjuu^ˆ Cristo ga^ˆjiih^ˆ juu^ˆ jnän^ˆ kyaah^ˆ Dio

¹¹ Gah^ˆ ba^ˆ jnääh^ˆ Dio, he^ˉja^ˉ hlēēh^ˆ jnääh^ˆ dsa^ˉ lä^ˆjiih^ˆ lä^ˆngēēy^ˆ. Ñē^ˉ ba^ˆ Dio ha^ˉ lä^ˆ la^ˆ hu^ˆdsē^ˉ kya^ˆ jnääh^ˆ. Lä^ˆja^ˉ hnoon^ˆ wa^ˆra^ˉ jäh^ˆ kih^ˆ lä^ˆngēēh^ˆ hnäh^ˆ ka^ˉläh^ˆ. ¹² Ja^ˆ he^ˉ hnøø^ˉ jnääh^ˆ hlēēh^ˆ jnääh^ˆ llu^ˆ kya^ˆ hñaa^ˆ jnääh^ˆ cha^ˆne^ˆ hnäh^ˆ. He^ˉ kwa^ˉ jnääh^ˆ jwē^ˆ mah^ˆ lä^ˆ chaa^ˉ hnäh^ˆ llu^ˆ kyaah^ˆ ta^ˆ he^ˉ jmee^ˉ jnääh^ˆ. Lä^ˆ jwē^ˆ ja^ˉ, cha^ˉ he^ˉ kyaah^ˆ jiih^ˆ hnäh^ˆ juu^ˆ kyaah^ˆ dsa^ˉ hi^ˉ koo^ˉ jēē^ˆ ha^ˉ lä^ˆ tääh^ˆ haa^ˆ dsa^ˉ lla^ˉ he^ˉ ma^ˆ kay^ˆ kwaan^ˆ hee^ˉ na^ˉ hnøø^ˉ tuh^ˉ dsē^ˆ dsa^ˉ. ¹³ Cher^ˆmah^ˆ ngaah^ˆ jnääh^ˆ, kih^ˆ Dio ba^ˆ ja^ˉ he^ˉ jmee^ˉ jnääh^ˆ lä^ˆja^ˉ. Hi^ˆ cher^ˆmah^ˆ lluu^ˆ jnääh^ˆ, he^ˉ llu^ˆ kyah^ˆ hnäh^ˆ ba^ˆ ja^ˉ. ¹⁴ Lä^ˆ koo^ˉ hnää^ˆ Cristo jne^ˆ, lä^ˆ ja^ˉ jøø^ˆ jnän^ˆ jmeen^ˆ lä^ˆlle^ˆ kih^ˆ. Jēēh^ˆ ma^ˉ ñē^ˆ ba^ˆ jne^ˆ he^ˉ ga^ˆjuu^ˆ jaa^ˉ kih^ˆ lä^ˆ jēē^ˆ, he^ˉ ja^ˉ la^ˆ kwaan^ˆ ga^ˉlä^ˆ jēē^ˆ jne^ˆ ga^ˆjuun^ˆ. ¹⁵ Cristo ga^ˆjuu^ˆ kih^ˆ lä^ˆ jēē^ˆ mah^ˆ lä^ˆ jēē^ˆ hi^ˉ chaa^ˉ, mo^ˆ so^ˆ

jmeey¹ lä⁺ hnøoy¹ hñiiy¹. Jmeey¹ lä⁺ hnøø¹ Cristo ba¹, hi⁻ ga⁺ juu¹ hi⁻ ga⁺ lä⁺ jiih¹ kih¹ ga⁺ lä⁺ jëë⁺.

¹⁶ He⁻ ja⁻ jnääh¹, na¹ ta⁺ cha⁺ nē⁺ mo⁺ so⁺ kyē¹ jnääh¹ kwaat[~] kih¹ dsa⁺ lä⁺ koo⁻ tēē¹ jmee⁺ dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁺. Ma⁺ ke⁺ jää¹ sa⁺ ga⁻ jmee⁺ jnääh¹ he¹ kih¹ Cristo, pero na¹ mo⁺ so⁺ jmee⁻ jnääh¹ lä⁺ ja⁻. ¹⁷ Heh¹ lä⁺ ja⁻, cher⁺ mah¹ jaa⁻ hi⁻ ma⁻ laa¹ koo⁻ kyaah¹ Cristo, ma⁻ laay¹ jaa⁻ hi⁻ hmēē⁺ ba¹. Lä⁺ jē⁺ he⁻ ma⁻ jmeey⁺ jää¹, ma⁻ ngēē⁺ ba¹ ja⁻. na¹ ma⁻ laay¹ hmēē⁺ go⁻ te[~]. ¹⁸ Lä⁺ jē⁺ he⁻ la⁻, gwa⁺ kih¹ Dio hi⁻ ga⁺ jēeh⁻ juu¹ jnän¹ ta⁺ la⁺ kih¹ Cristo mah¹ sa⁺ cha⁻ ga⁺ he⁻ na⁻ bääh¹ jne¹ kyaayh¹. Hi⁺ ga⁺ tooyh⁻ goo⁻ jnääh¹ mah¹ hlēēh¹ jnääh¹ dsa⁻ ha⁻ lä⁺ jēyh⁺ juu¹ kiyh¹ kyaah¹ Dio. ¹⁹ Ta⁺ la⁺ kih¹ Cristo, mo⁺ so⁺ jmee⁺ Dio kwaat[~] kih¹ dso⁻ kye⁻ jnän¹ heh¹ lä⁺ ja⁻ jēyh⁺ juu¹ jnän¹ kyaayh¹. Hi⁺ ga⁺ tooyh⁻ goo⁻ jnääh¹ kwa⁺ jnääh¹ juu¹ ha⁻ lä⁺ jē⁺ jēeh⁺ dsa⁻ juu¹ kih¹ kyaah¹ Dio. ²⁰ He⁻ ja⁻ na⁻ hñaa¹ jnääh¹ he⁻ kwa⁻ jnääh¹ juu¹ lä⁺ hih⁺ kih¹ Cristo. La¹ lä⁺ koo⁻ he⁻ chuū¹ Dio kyaah¹ hnäh⁺ ta⁺ la⁺ kyaa¹ jnääh¹. He⁻ ja⁻ chuun¹ kyaah¹ hnäh⁺ ta⁺ la⁺ kih¹ Cristo, jēeh¹ hnäh⁺ juu¹ kyah¹ hnäh⁺ kyaah¹ Dio. ²¹ Cristo hi⁻ sa⁺ cha⁻ dso⁻ kye⁻ kih¹, Dio ga⁺ jmee⁺ cha⁻ dso⁻ kye⁻ kiyh¹ he⁻ llu¹ jnän¹, mah¹ ta⁺ la⁺ kiyh¹, lee⁺ jne¹ lluu¹ cha⁺ nē⁺ Dío.

6

¹ He⁻ ja⁻ jnääh¹ hi⁻ kwa⁺ be⁺ kyaah¹ ta⁺ kih¹ Dio, hlēēhn¹ hnäh⁺, ta⁺ jmee⁻ hnäh⁺ ta⁺ koo⁺ he⁻ llu¹ dsē¹ Dio kyaah¹ hnäh⁺. ² Jēēh⁺, lä⁺ koo⁻ na⁻ sii⁻ juu¹ kih¹ Dio:

Hor[~] he⁻ jøh⁻ dsēn⁺, ga⁺ nuun¹ kyah¹.

Jmii⁺ he⁻ ma⁻ lää⁺ dsa⁻, ga⁺ jmeen¹ be⁺ kyah¹, ga⁺ jäh⁺ Dio.

He⁻ ja⁻ jwēēhn[~] hnäh⁺, na¹ ba¹ ja⁻ hor[~] he⁻ jøh⁻ dsē¹ Dio.

Na¹ ba¹ ma⁻ cha⁻ jmii⁺, lääh⁺ hnäh⁺.

³ Ga⁺nøø' jnääh¹ lä⁺koo⁻ lle⁻ kih¹ ba' mah¹ ni⁻ jaä⁻ sa⁺ cha⁻ he⁻ kih¹ mi⁻kwayh¹ kih¹ ta' he⁻ jmee⁻ jnääh¹. ⁴ Wa⁺ he⁻ cha⁻ he⁻ he⁻ dsa⁻ngëë' jnääh¹, hnøø⁻ jnääh¹ mi'jnää¹ jnääh¹ kih¹ dsa⁺, laä¹ jnääh¹ hi⁻ jmee⁺ ta'he¹ kih¹ Dio. Kwëeh[~] ba' dsë⁻ jnääh¹, hi⁻ ja⁺ koo⁻ nëë¹ he⁻ wi' he⁻ dsa⁻ngëë' jnääh¹, lla⁻kyaa¹ jnääh¹, gwa⁺ he⁻ jmee⁺ jwiih¹ kyaa¹ jnääh¹. ⁵ Jmi⁻baä[~] dsa⁻ jnääh¹, taah⁻ dsa⁻ jnääh¹ neh[~]ñe¹, tooyh[~] miih¹ kyaah¹ jnääh¹. Peer⁺ hwëh⁻ ta' kyaa¹ jnääh¹, cha⁻ ma' sa⁺ gwii⁻ jnääh¹, ni⁻ sa⁺ cha⁻ he⁻ kih⁻hih⁻ jnääh¹. ⁶ Ga⁺nøø' jnääh¹ koo⁻ nëë¹ ba', cha⁻ ba' huud⁻dsë⁻ kyaa¹ jnääh¹, joh⁻ dsë⁻ jnääh¹, llu¹ dsë⁻ jnääh¹, ga⁺nøø' jnääh¹ kyaah¹ Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngii¹, hi⁻ kyaah¹ ju¹dsoo⁺ hnää⁺ jnääh¹ dsa⁻. ⁷ Hlëeh¹ jnääh¹ ju¹dsoo⁺ jmah¹ ba'. Kyaah¹ be⁺ kih¹ Dio ga⁺nøø' jnääh¹. Jmee⁻ jnääh¹ he⁻ llu¹ jmah¹, lä⁻twë⁺ ja⁻ hää⁻ jnääh¹ hñaa¹ jnääh¹ hi⁻ lëh¹ jnääh¹ kih¹ he⁻ hliih¹. ⁸ Cha⁻ ma' hnää¹ dsa⁻ jnääh¹, cha⁻ ma' na⁻hääyh¹ jnääh¹. Cha⁻ ma' mi⁻kwayh¹ jnääh¹, cha⁻ ma' hlëëyh¹ llu¹ kyaa¹ jnääh¹. Laä¹ jnääh¹ kiyh¹ lä⁺koo⁻ dsa⁻ hi⁻ ta⁻juu¹, ma⁻ke⁺ hlëëh¹ jnääh¹ ju¹dsoo⁺. ⁹ Jmeey⁺ sa⁺ kyuu⁺ jnääh¹, ma⁻ke⁺ kyuu⁺ ba'. Hi⁻ ma⁻ngoo¹ ga⁻juu¹ ba' jnääh¹ kiyh¹, pero chaä⁻ ba' jnääh¹. Kwa⁺ dsa⁻ kyaa¹ jnääh¹ pero sa⁻ jngëëyh⁺ jnääh¹. ¹⁰ Ma⁻ke⁺ ti⁻mëeh⁻ dsë⁻ jnääh¹, ma⁻ra⁺ he⁻ jëë⁻ ba' dsë⁻ jnääh¹. Laä¹ jnääh¹ 'tä⁻ñee⁺, pero cha⁻miih⁻ he⁻ llu¹ ma⁻hyoh[~] jwëë⁺ dsa⁻ kwaat[~] kyaa¹ jnääh¹. Lä⁺koo⁻ he⁻ sa⁺ cha⁻ ni⁻ miih⁻ kyaa¹ jnääh¹ ba' la¹, pero ga⁻lä⁺jë⁺ ba' cha⁻ kyaa¹ jnääh¹.

¹¹ Sa⁺ gah¹ jnääh¹ ma⁻hlëëh¹ jnääh¹ hnäh⁺ dsa⁻ Corinto juu¹ la⁻. Lä⁺kaa⁻ tuh⁻dsë¹ jnääh¹ ga⁺ mi⁻jnää¹ jnääh¹ hñaa¹ jnääh¹ kyah¹ hnäh⁺. ¹² Ja⁺ kyaah¹ hih⁺ ga⁻lä⁻hnää⁺ jnääh¹ hnäh⁺. Pero hnäh⁺, sa⁺ ga⁺ mi⁻jnääh¹ hnäh⁺ hñaa¹ hnäh⁺ kyaa¹ jnääh¹. ¹³ Lä⁺koo⁻ jmee⁻ jnääh¹, ja⁻ba⁺ lä⁻ja⁻ jmee⁺

hnäh'. (Hlëëhn' hnäh' lä'koo' gyuu' kyaan'.) Wa'hnaah' jnaäh' lä'kaa' tuh'hoh' hnäh'.

Laa' jne' lä'koo' gwah' kih' Dio

¹⁴ Ta' jmee' hnäh' ko' jøh' kyaah' hi' sa' ma' heeh' kih' Dio. Jëeh', sa' jeeh' kwee' he' hliih' kyaah' he' llu'. ¿Ha' lä'ja' jmee' ko' jøh' jee' na' hoo' kyaah' jee' jnä' wa'je'? ¹⁵ Hi' sa' sooh' kih' hi' sa' llu' he' jmeey' ko' jøh' kyaah' Cristo. Lä'ja' ka'läh' kih' hi' ma' heeh' kih' Dio kyaah' hi' sa' ma' heeh'. ¹⁶ Dio hi' na' laa' kaa' dsa', ni' miih' sa' sooh' jmeey' ko' jøh' kyaah' gwah' kih' Dio. Jëeh', jne' ba' laan' gwah' kih' Dio jiih'. Juu' he' jwahn' la', la' lä'koo' ga'jäh' hñii' Dio:

Jän' jee' kiyh' mah' ngën' ko' jøh' kyaayh'.

Jnä' leen' Dio kyaay' mah' lä'jëy' leey' dsa' kyaan'.

¹⁷ He'ja' ga'jäh' Dsa' jøøh' jnän':

Hwëë' hnäh' jee' kih' hi' sa' ma' heeh' kin',

wa' lä' øø' hnäh' kiyh', ga'jäh' Dsa' jøøh' jnän'.

Ta' koo'h' hnäh' he' sa' lle' kih' koo'h' hnäh',

lä'ja' ba' heehn' hnäh'.

¹⁸ Mah' jnä' leen' Täa' kyaah' hnäh'.

Hih' hnäh', leeh' hnäh' gyuu' më' gyuu' ñuuh' kyaan',
jäh' Dio hi' cha' ga'lä'jë' be' kih'.

7

¹ Na' ma' nuun' ha' koh' na'hñaah' sa' la' he' ga'jäh' Dio jmee' jnän'. He'ja' jwëëhn' hnäh' øøhn' hi' hnaan', hnøø' ben' lä'jë' he' mi' sah' jne' hi' lä'ja' kih' he' mi' soh' jmi' lle' jnän'. Hi' kih' he' gah' jne' Dio, hnøø' mi' l-lu' jne' hñaan' koo' hä' koo' hä' lä'jiih' jän' na' jngëen' go'te'.

Ma' hnøø' Paa' ma' jmee' dsa' Corinto he' kiyh'

² Jmee' hnäh' miih- he' kyaa' jnääh'. Jëeh', kih' ni' jaa- hnäh' sa' ma- jmee' jnääh' he- hliih'. Sa' ma- hee' jnääh' huudsë- kih' ni' jaa-, ni' sa' ma- mi- gaa' jnääh' ni' jaa-.
³ Sa' jwahn' lä' ja- mah' bääh'n' hnäh' dsöö'. Ga' jwëëhn' hnäh' jää', hnaan' hnäh'. Jëeh' ma- lla' dsë- jnääh', jmee- jnääh' ko- jøh' kyaah' hnäh' ma- ke' chaa- juu' jnääh'.
⁴ Cha- cha- miih- o- jøh' dsë- kin' kyaah' hnäh'. Chaan- llu' kwaat~ kyah' hnäh'. He- ja- gwa' dsa- nøh' dsën' cha- miih- hi' jëë- dsën' ma' jëën~ cha- miih- he- wi'.

⁵ Lä' ma' ga' tëë' jnääh' Macedonia, sa' ga' tee'h' jnääh' dsë- jnääh' ni' miih-. Ga' lä' jë' nëë' he- wi' ga' jëë' jnääh'. Ga' tee' dsa- kyaah' jnääh'. Hi' ja' ma' la' he- ja-, ga' lä' gah' jnääh' cha- miih-.
⁶ Pero Dio hi- jmee' dsa- nøh' dsë' lä' jëë' hi- chaa- huudsë-, ga' jmeey' ga' nøh' dsë- jnääh' lä' ma' ja' Tito. ⁷ Ja' ma' la' kih' he- ja' Tito, kih' he- ga' jmeeh' hnäh' ga' nøh' dsëy' ka- läh', he- ja- ba' ja- ga' nøh' dsë- jnääh'. Ga' jmeeyh' juu' he- hnooh- hnäh' jëeh' jnä', hi' ti- meeh- hoh' hnäh', lle' hoh' jnä'. He- ja- cha- ga' miih- jëë- dsën'.

⁸ Ma' ke' ga' jmeen' meeh- hoh' hnäh' kyaah' je- he- ga' siin' kyah' hnäh', pero sa' koön~ dsën'. Dsoo' ba' ga' jii' miih- kin' kih' he- ga' lä' meeh' hoh' hnäh' ko- hwëë'.
⁹ Pero na' jëë- dsën'. Ja' kih' he- ga' lä' meeh' hoh' hnäh'. Kih' he- ga' lä' siin' huudsë- kyah' hnäh', ma' ga' jii' kyah' hnäh', he- ja- ba' jmee' jëë- dsën'. Lä' ma' ga' lä' meeh' hoh' hnäh', ga' jmeeh' hnäh' lä' hnøø' Dio. Lä' ja-, ni' koö- he- hliih' sa' ja' né' kyah' hnäh' kwaat~ kyaa' jnääh'.
¹⁰ Jëeh', cher' mah' gwa' ti- meeh- dsë- jne' lä' hnøø' Dio, he- ja- jmee' dsa- lä- siin' huudsë- jnän' mah' lää' jne'. Heh' he- ma- na- laa' jne' sa' jmee' ti- meeh- dsë- jne'. Pero he- ti- meeh- dsë- jne' lä' koö- tëë' jmee' dsa-

jmi-gyuu⁺, kyaah' he- ja- juu' ba' jne' ja-. ¹¹ Jëe' da' hnäh' ha- lä' ga-la' kyah' hnäh' lä' ma' ga-lä' meeh' hoh' hnäh' lä' hnø¹ Dio. Ga-jmää' ba' ta' he- ja- kyah' hnäh', ja' hoh' hnäh' ga-nooh- hnäh' né' kin⁺, ja' ya-jëe' hoh' hnäh', ja' gah' hnäh', hnooh- hnäh' ma' jëeh' jnä', ga-mi-eeh' hnäh' juu' lä-koo- mada- ga-jmeen' kyah' hnäh'. Lä-ja- ga-mi-jnääh' hnäh' hñaah' he- ma-mi-teh' ba' hnäh' kih' juu' ja-. ¹² He-ja- lä' ma' ga-sin' kyah' hnäh' je- ja-, ja- ma-la' kih' hi- hñaah- dsë' he' ga-jmeen' huüdsë-, ni- ja- kih' hi- ga-jmeeyh⁺. He- hnoon' lä-jnä' kyah' hnäh' cha'né' Dio he- kyeh' hnäh' huüdsë- kyaa' jnääh' ba' ja-. ¹³ Peer⁺ ga-nøh' dsë- jnääh' he- ga-lä-jnä' he- kyeh' hnäh' huüdsë- kyaa' jnääh'.

Hi' cha-ga'miih- jëe- dsë- jnääh', kih' he- ma-jëe' jnääh' chaa- Tito llu'. Jëeh', ga-lä-jëe' ba' hnäh' ga-heeh' hnäh' llu' hi' ga-jmeeh' hnäh' jëe- dsëy'. ¹⁴ Ga-jmeehn' juu' kih' Tito he- chaan- llu' kyaah' hnäh'. Hi' sa' ga-jän' hliih'. Jëeh' lä-jëe' he- ga-jwëeh'n' hnäh' la' ju' dsoo'. Lä-ja- ka-läh' ma' ga-jëe' Tito ha- lä' tääh' hnäh', sa' na-hee- juu' lä-koo- ga-jwi' jnih' he- chaa- jnääh' llu' kyaah' hnäh'. ¹⁵ Hi' cha-ga'miih- hnää' Tito hnäh' lä-koo- ma' dsooh- dsëy' he- nuuh- ba' hnäh' kiyh'. Hi' ga-heeh' ba' hnäh' llu' lä-koo- jaa- dsa- ma-jøøh'. ¹⁶ Peer⁺ jëe- dsën' kyaah' hnäh'. Ga-lä-jëe' ba' mi-teh' hnäh'.

8

Ga-chooh' dsa- kuu' kih' øøh' jne' hi- chaa- Jerusalén

¹ Jee' la- jmeeh' jnääh' juu' kyah' hnäh' ha- lä' ga-jmee' øøh' jne' hi- tääh' lä-kaa- gwah' he- tøø' hwa' Macedonia kih' he- llu' dsë' Dio kyaayh'. ² Ma' ke- tääyh' jëey- wi',

pero chaay⁻ llu¹. Ma⁻ke⁻ tääyh⁻ tä⁻ñeey⁻ pero cha⁻miih⁻ kuu⁻ ga⁻kway⁻. Ga⁻jmääy¹ hñiiy⁻ lä⁻koo⁻ dsa⁻ cha⁻ kuu⁻.
³ Jmeen⁻ dsoo⁻ kiyh¹, ga⁻kway⁻ kuu⁻ lä⁻koo⁻ lla⁻ dsëy¹, lä⁻koh⁻ jiih¹ tääy⁻. Hi⁻ ga⁻kway⁻ la⁻ ga⁻.
⁴ Cha⁻miih⁻ ga⁻chuu⁻ dsa⁻ he⁻ kyaah⁻ jnääh¹ mah¹ kwa⁻ jnääh¹ jwë⁻ jmeey¹ lä⁻koo⁻ jmee⁻ lä⁻jëë⁻ hi⁻ chooh⁻ kuu⁻ mah¹ jmeey¹ be⁻ kih¹ hi⁻ laa⁻ kyaa⁻ Dio.
⁵ Cha⁻ga⁻miih⁻ ga⁻jmeey⁻ lä⁻koh⁻ ga⁻ he⁻ má⁻ la⁻ huúdsë⁻ kyaa⁻ jnääh¹. To⁻né⁻ ga⁻ngëëy¹ hñiiy⁻ mah¹ jmeey¹ lä⁻ hnøø¹ Dio. Hi⁻ lä⁻ja⁻ ga⁻jmeey⁻ kyaa⁻ jnääh¹ ka⁻läh⁻.
⁶ He⁻ja⁻ ga⁻chuu⁻ jnääh¹ kyaah⁻ Tito mah¹ mi⁻hñaa⁻ ta⁻ kiyh¹ he⁻ juh⁻lääyh¹ kuu⁻ lä⁻koo⁻ ga⁻løøy⁻ jmeey⁻ jää⁻ jee⁻ kyah¹ hnäh⁻ hi⁻ kwa⁻ kuu⁻ lä⁻kaa⁻ tuh⁻dsë⁻.
⁷ Ma⁻hwëëh⁻ hnäh⁻ llu¹ kyaah⁻ lä⁻jë⁻ he⁻ jmeeh⁻ hnäh⁻. Ma⁻lä⁻dsoo⁻ hoh⁻ hnäh⁻, ma⁻hlëëh⁻ hnäh⁻ dsa⁻, ma⁻kyuuh⁻ hnäh⁻ llu¹, ma⁻jmeeh⁻ hnäh⁻ ta⁻ lä⁻kaa⁻ tuh⁻hoh⁻ hnäh⁻, hi⁻ ma⁻lä⁻hnaah⁻ jnääh¹. Lä⁻ja⁻ ka⁻läh⁻, hnøø¹ hwëë⁻ hnäh⁻ kwee⁻ kyaah⁻ ta⁻ llu¹ jee⁻ juh⁻lääh⁻ hnäh⁻ kuu⁻.

⁸ Ja⁻ he⁻ jmeen⁻ mada⁻ kyah¹ hnäh⁻ he⁻ jwëëhn⁻ hnäh⁻ lä⁻na⁻. He⁻ hnoon¹ jëen⁻ che⁻ ma⁻ra⁻ ju⁻dsoo⁻ hnaah⁻ hnäh⁻ øøh¹ jne⁻. He⁻ja⁻ ba⁻ na⁻ ma⁻jwëëhn⁻ hnäh⁻ lä⁻koo⁻ ga⁻jmee⁻ hi⁻ tääh⁻ Macedonia.
⁹ Jëëh⁻, ma⁻ñeh⁻ ba⁻ hnäh⁻ lä⁻koo⁻ llu¹ dsë⁻ Jesucristo Dsa⁻jøøh¹ jnän⁻. Ma⁻ke⁻ hä⁻ gooy⁻ lä⁻jë⁻ he⁻ cha⁻, ga⁻jmääy¹ hñiiy⁻ hi⁻ tä⁻ñeë⁻, kih¹ he⁻ hnääy¹ jne⁻. Lä⁻jwë⁻ ja⁻ lä⁻cha⁻ jnän⁻ cha⁻miih⁻, kih¹ he⁻ ga⁻jmääy¹ hñiiy⁻ tä⁻ñeë⁻.

¹⁰ He⁻ llu¹ kyah¹ hnäh⁻ he⁻ kwan⁻ nuuh⁻ la⁻. Hnäh⁻ to⁻né⁻ ga⁻lä⁻hyoh⁻ hoh⁻ hnäh⁻ chooh⁻ hnäh⁻ kuu⁻ ma⁻hya⁻ koo⁻ ji⁻ñe⁻. Hi⁻ ja⁻ ma⁻la⁻ he⁻ja⁻, ga⁻løøh⁻ hnäh⁻ chooh⁻ hnäh⁻ kuu⁻, jää⁻ ga⁻lä⁻koh⁻ jñah⁻ øøh¹ jne⁻.

¹¹ He⁻ja⁻ na⁻ mi⁻hñaa⁻ hnäh⁻ ta⁻ he⁻ ma⁻løøh⁻ hnäh⁻.

Jā-ba' lǟkoō gālǟhyoh̄ hoh' hnäh' jmeeh' hnäh',
lǟjā ka-läh', lǟkaā tuh-hoh' hnäh' mi-hñaa' hnäh'
ta' nā. Jā chooh' hnäh' kuu' lǟkoō te' tääh' ba' hnäh'.
¹² Cher'mah' chaā hī lla' dsë' kwa', heeh̄ ba' Dio hā
koō te' chā. Jëeh' sa' ngiī Dio hē sa' chā jnän'.

¹³ Sa' jwahn' lǟlā mah' jñah' ba' lǟchā kih',
ta'kō-jiih' sa' chā kyah' hnäh'. ¹⁴ Hnøø' jmeeh' hnäh'
lǟkoō lle' kih'. Jmii' na' hē chā chā-miih̄ kyah'
hnäh', hē jā lee' kih' hī llā-kyaa'. Lǟjā ka-läh' ma'
chā chā-miih̄ kih' jñah', lee' kyah' hnäh' ma' jmee' bīi'.
Lǟjā ba' jä' llu' kih' lǟjëë'. ¹⁵ Lǟkoō nā-siī juu' kih'
Dio: "Sa' ga' chaa' ga' kih' hī ga' juuh' chā-miih̄. Ni' sa'
gālǟhnøø' ga' kih' hī ga' juuh' kō-hi'pih'."

Tito kyaah' dsā-kyaa'

¹⁶ Peer' ti'hmaah' Dio hī ga' jmee' ga' ka' Tito huud'së̄
kyah' hnäh', jā-ba' lǟkoō kye' jnä' huud'së̄. ¹⁷ Ga' heeh̄
bih' lǟkoō ga' hlëëh' jnih'. Jëeh', hñii' bih' ma' lle' dsëy'
kway' be' kyah' hnäh'. Hē jā jee' tëëȳ hñii' bih' dsooy'
dsā-jëëy' hnäh'.

¹⁸ Kō-jøh' kyaah' Tito, chee' jnääh' jā øøh' jne' hī
hii' juu' kih' lǟkaā gwah' jee' jmeey' ta' kwaat' kih' ju'
'hmëë'. ¹⁹ Ja' ma' la' hē jā, øøh' jne' ga' hñaa'y' mah'
jmeey' kō-jøh' kyaah' jnääh' jee' dsa'ka' jnääh' kuu' hē
juh' lääh' øøh' jne'. Kyaah' hē jā, jmee' jnääh' juuh' kih'
Dio hī lǟjwë' jā lǟjnä' hē hnøø- jnääh' kwa' jnääh'
be' kih' øøhn'. ²⁰ Lǟjā jmee' jnääh', mah' sa' chaā
hī hlëeh' wi' kyaa' jnääh' hē juh' lääh' jnääh' chā-miih̄
kuu'. ²¹ Jëeh' ñē ba' Dio hē jmee' jnääh' bīi' jmee' jnääh'
ta' lǟkoō lle' kih', hī lǟjā hnoon' ka' dsā jmi-gyuu'
kwaat' ka-läh'.

22 Hi⁺ chee' ga' jnaäh¹ jñah' øøh¹ jne' ko-jøh' kyaayh'. Hi⁻ he', ja⁺ koo⁻ há ma-jëe' jnaäh¹ jmeey⁺ he⁻ llu¹ jmah¹. Hi⁺ cha-ga'miih⁻ jmeey¹, na¹ he⁻ ma-jëey⁺ he⁻ mi-te⁻ hnäh'. 23 Ta⁺ ka⁻ hnäh' huu⁺ dsë-. Tito laa¹ dsa⁻ kyaah¹ jnaäh¹ jee' jmeey⁻ jnaäh¹ ta' ko-jøh' mah¹ le' llu¹ kyah¹ hnäh'. Hi⁻ jñah' øøh¹ jne' hi⁻ jääy⁺ na⁻, há gooy⁻ lä⁻ kaa⁻ gwah⁺. Hi⁺ kwaan⁺ kih¹ hi⁻ he', lä⁻ kaa⁻ jee' dsa⁻ nääy¹ jmeey⁺ øøh¹ jne' juuh⁻ kih¹ Cristo. 24 Ja⁻ mi-jnäa¹ hnäh' kiyh¹ ha⁻ lä⁻ koo⁻ jiih¹ hnaah⁺ hnäh' dsa⁻. Lä⁻ ja⁻ mi-jnäa¹ hnäh' cha⁻ nē⁺ lä⁻ jëe⁺ øøh¹ jne' he⁻ kih¹ ja⁻ he⁻ chaa⁻ jnaäh¹ 'llu¹ kyaah¹ hnäh'.

9

Hnøø' kwa' jne' kuu' lä⁻ kaa⁻ tuh⁻ dsë⁻ jne'

1 Kih¹ he⁻ chooh¹ jne' miih⁻ kuu¹ kih¹ øøh¹ jne' hi⁻ lla⁻ kyaa¹, sa⁺ jmeey⁺ bii¹ siin⁺ kyah¹ hnäh' laan⁺. 2 Jëeh', ma⁺ ba' jnä¹ kyah¹ hnäh' hi⁻ tääh¹ hwa¹ Acaya, lle⁻ hoh¹ hnäh' he⁻ juh¹ lääh¹ hnäh' kuu¹. Hi⁺ ga⁻ hlëehn¹ llu¹ kyah¹ hnäh' jee' kih¹ øøh¹ jne' hi⁻ tääh¹ hwa¹ Macedonia. Na¹ ma⁻ koo⁻ ñe⁻ ga⁻ jwii¹ jnih¹ he⁻ ma⁻ lla⁺ hoh¹ hnäh' kwah¹ hnäh' kuu¹. He⁻ ja⁻ jwëe⁺ øøh¹ jne' he', ga⁻ nøh¹ dsëy¹ kih¹ he⁻ llu¹ hoh¹ hnäh'. 3 Pero ma⁻ ra⁺ he⁻ cheen⁻ øøh¹ jne', mah¹ sa⁺ jän⁺ hliih¹ kih¹ lä⁻ jëe⁺ he⁻ llu¹ he⁻ ga⁻ hlëehn¹ kyah¹ hnäh'. Hnoon¹ wa⁻ ra⁻ jäh¹ kih¹ ma⁻ na⁻ lluu¹ hnäh' jmeey¹ hnäh' lä⁻ koo⁻ ga⁻ jwii¹ jnih¹. 4 Heh¹ lä⁻ ja⁻, wa⁻ ra⁻ ga⁻ lloon¹ jee' tääh¹ hnäh', ko-jøh' kyaah¹ jñah' øøh¹ jne' hi⁻ chaa⁻ hwa¹ Macedonia, hnoon¹ ma⁻ na⁻ lluu¹ hnäh' mah¹ sa⁺ jän⁺ jnaäh¹ o⁻ hih⁺ wa⁻ ra⁻ ga⁻ lla⁺ nøø¹ jnaäh¹, lä⁻ llu¹ he⁻ ma⁻ jäh¹ jnaäh¹ mi⁻ teh⁻ ba⁺ hnäh', hi⁺ cha-ga'miih⁻ jäh¹ hnäh' o⁻ hih⁺, cher⁺ mah¹ sa⁺ ga⁻ mi⁻ teh⁻ hnäh'. 5 Kih¹ he⁻ ja⁻ ba⁺ ga⁻ la¹ bii¹ kin⁺ chuun¹ kyaah¹ øøh¹ jne' he', mah¹

dsa⁻naäy¹ dsa⁻jëëy⁺ hnäh^ʔ to⁻ne^ʔ, mah¹ kway¹ be^ʔ kyah¹ hnäh^ʔ ha⁻ lä⁺ jee^ʔ juh¹lääh¹ hnäh^ʔ kuu^ʔ he⁻ ga⁻bääh¹ hnäh^ʔ hñaah¹ kwah¹ hnäh^ʔ. Lä⁻jawé^ʔ ja⁻ ma⁻na⁻lluuh¹ hnäh^ʔ kwah¹ hnäh^ʔ kuu^ʔ lä⁻kaa⁻ tuh⁻hoh^ʔ hnäh^ʔ, ja⁻ kyaah¹ he⁻ wii^ʔ.

⁶ Nuu⁻ da^ʔ hnäh^ʔ ha⁻ lä⁺ la¹ kih¹ hi⁻ jngëë⁻ mi⁻ju⁻: Hi⁻ jngëë⁻ miih⁻, miih⁻ ba^ʔ chooyh¹. Hi⁻ jngëë⁻ cha⁻miih⁻, lä⁻ja⁻ cha⁻miih⁻ chooyh¹. ⁷ Lä⁻jaa⁻ lä⁻jaa⁻ wa^ʔ kway^ʔ lä⁻koo⁻ te¹ la¹ dsëy¹. Pero ja⁻ kyaah¹ he⁻ meeh⁻ dsëy¹, ni⁺ ja⁻ kyaah¹ he⁻ wii^ʔ. Jëeh^ʔ, Dio hnää¹ hi⁻ kwa⁺ lä⁻kaa⁻ tuh⁻dsë¹. ⁸ Dio hi⁻ cha⁻ be^ʔ kih¹, jmeey¹ lä⁻cha⁻ cha⁻miih⁻ he⁻ llu¹ kyah¹ hnäh^ʔ. Lä⁻ja⁻ ni⁺ miih⁻ sa⁺ cha⁻ he⁻ jmee⁻ bii¹ kyah¹ hnäh^ʔ jih¹koh^ʔ. Lä⁻jiih¹ chaa^ʔ ga^ʔ kyah¹ hnäh^ʔ, jmeeh¹ hnäh^ʔ ja⁻ he⁻ koo⁻ nëë¹ he⁻ llu¹ kih¹ hi⁻ la⁻kyaa¹.

⁹ Lä⁻la⁻ na⁻sih⁻ juu¹ kih¹ Dio:

Hi⁻ llu¹ dsë¹ ga⁻ti^ʔ ga⁻llooyh¹ he⁻ cha⁻ kiyh¹, ga⁻kwëëyh¹ dsa⁻ hi⁻ tä⁻ñee^ʔ.

Ta¹ llu¹ kiyh¹ lä⁻jnä^ʔ ga⁻lä⁻jë⁺ joh^ʔ jmi¹ cha⁻.

¹⁰ Dio ba^ʔ he^ʔ hi⁻ kwa⁺ mi⁻ju⁻ kih¹ hi⁻ jngëë⁻, lä⁻ja⁻ ka⁻läh^ʔ kway⁺ he⁻ kih⁻hih⁻ jne^ʔ. Hi⁻ he^ʔ kwa¹ lä⁻jë⁺ he⁻ jmee⁻ bii¹ kyah¹ hnäh^ʔ hi⁺ jmeey¹ lä⁻cha⁻ cha⁻ga⁻miih⁻. Mah¹ lä⁻ja⁻ lä⁻cha⁻ he⁻ kyaah¹ jmeeh¹ hnäh^ʔ cha⁻miih⁻ he⁻ llu¹ jmah¹ ba^ʔ. ¹¹ Lä⁻llu¹ he⁻ lä⁻cha⁻ lä⁻jë⁺ nëë¹ he⁻ jmee⁻ bii¹ kyah¹ hnäh^ʔ, lä⁻ja⁻ lä⁻cha⁻ cha⁻miih⁻ he⁻ kwëëh¹ hnäh^ʔ hi⁻ la⁻kyaa¹. Hi⁺ wa⁻ra⁻ ga⁻ngëë^ʔ jnääh¹ kuu^ʔ ja⁻ kih¹ øh¹ jne^ʔ he^ʔ, kway¹ cha⁻miih⁻ ti⁻hmaah¹ kih¹ Dio. ¹² Jëeh^ʔ, wa⁻ra⁻ ga⁻ngëë^ʔ jnääh¹ kuu^ʔ he⁻ juh¹lääh¹ hnäh^ʔ kih¹ øh¹ jne^ʔ he^ʔ, he⁻ ja⁻ kwa¹ be^ʔ kiyh¹. Hi⁺ ja⁻ ma⁻la⁺ he⁻ ja⁻, kway¹ cha⁻miih⁻ ti⁻hmaah¹ kih¹ Dio ka⁻läh^ʔ. ¹³ Wa⁻ra⁻ ga⁻ngëë^ʔ jnääh¹ kuu^ʔ ja⁻, jmee¹ dsa⁻ he^ʔ juh⁻ kih¹ Dio, jëeh^ʔ ma⁻mi⁻jnääh¹ hnäh^ʔ he⁻ mi⁻te⁻ hnäh^ʔ kyaah¹ ju¹ hmëë^ʔ kih¹ Cristo. Hi⁺ lä⁻kaa⁻ tuh⁻hoh^ʔ hnäh^ʔ ga⁻kwëëh¹

hniħ' kuu', hi' lä' ja' jmeeh' hnäh' kih' lä' jëë' hi' jmee' bii' kih'. ¹⁴ Hi' wa'ra' ga' ngiiy' kyah' hnäh' kih' Dio, ja' lla' lle' dsëy' hnäh' jëeh' ma' lä' jnä' he' ma' mi' jää' Dio hnäh' cha' miih'. ¹⁵ Ti' hmaah' kwan' kih' Dio, ha' koh' sa' llu' he' ga' kwëyħ' jne'. Hii' lä' këh' jmiħ' lä' ngëë'.

10

Ga' jmee' Paa' dsoo' he' laay' apóstol

¹ Jnä' Paa' chuun' kyaah' hnäh', hlëëhn' hnäh' ja' ba' lä' koo' jmee' hñii' Cristo hi' hwaä' hi' jøh' dsë'. Jëeh', jäh' dsa' kin', sa' tuu' dsën' hlëëhn' lä' ma' hää'n' jee' kih' dsa'. Mah' wa'ra' ga' lä' øøn' jee' kiyħ', ja' ga' tuu' dsën' hlëëhn'. ² He' ja' chuun' kyaah' hnäh', go' taah' hnäh' lä' koo' lle' kih', mah' wa'ra' ga' lloon' jee' tääh' hnäh', sa' cha' he' kih' hlëëhn' hi' jäh', ga' nøø' jnääh' lä' koo' wa' hi' cha' hi'. Jëeh', tuu' ba' dsën' ti' choon' juu' kyaayħ' cher' mah' lä' ja' hnøøy'. ³ Dsa' jmi' gyuu' ba' laa' jnääh', pero sa' tee' jnääh' lä' koo' tee' dsa' jmi' gyuu'. ⁴ Sa' tee' jnääh' kyaah' wa' he' cha' he' he' kooħ' dsa' jmi' gyuu'. Tee' jnääh' kyaah' be' kih' Dio he' lih' hee' lä' jëë' he' sa' lä' këh' jnääh' jmiħ' kyaah'. ⁵ Lä' ja' leh' jnääh' kyaah' hi' jmee' kyuuħ' cha' miih'. Hi' leh' jnääh' kyaah' hi' jmää' hñii' kaah'. Jëeh' juu' he' hlëëyħ' ja', jne' jwë' kih' dsa' mah' sa' heeyħ' kih' Dio. He' ja' hnøøħ' jnääh' ha' lä' jee' dsa' jeeħ' dsa' hi' jmee' huu' dsë' hliih' mah' lä' nuuyħ' kih' Cristo. ⁶ Ma' lla' dsë' jnääh' heeh' jnääh' wi' lä' jëë' hi' chaah', ma' la' ma' mi' jnääh' hnäh' hñaaħ' hnäh' he' nuuh' hnäh' kih' Cristo.

⁷ Koo' kah' hnäh' kwaat' ha' lä' tääh' haa' dsa'. Cher' mah' jaa' jmee' huu' dsë' laay' kyaä' Cristo, wa' jmeey' huu' dsë' laa' jnääh' ka' läh' kyaä' Cristo, ja' ba' lä' koo' laay' hñiiy'. ⁸ Ga' hñaa' Dio jnä' mah' kwan' be'

kyah' hnäh' ha- lä' jee' go'taah' hnäh' koo- hweh-. Sa' ga'hñaa'y' jnä' mah' heen- hnäh'. Hi- ma'ke' jmeen- juuh- kih' ta' he- hä' goon- sa' la' o-hih- kin- he- jmeen- lä'ja-. ⁹ Sa' hnoon' he- jmeeh' hnäh' huü'dsē- he- juuhn' kyah' hnäh' kyaah' juu' he- siin- ko-lla-jiih-. ¹⁰ Jëeh', lä-la- hlëeh- ko-lla-kin-. Hweh- juu' he- siin- kih' dsa-. Pero ma' chehn' cha'né' dsa-, hwaä' ba' jnä', jäyh'. Sa' tooyh- ta' juu' kin-. ¹¹ Hi- hlëeh- lä'ja- kyaa' jnääh', hnø' lä-ngëey' lä'koo- la' huü'dsē- kyaa' jnääh'. Jëeh', ja-ba' lä'koo- hlëeh' jnääh' kyaah' juu' he- sii- jnääh' ma' tøøh' jnääh' uu', ja-ba' lä'ja- hlëeh' jnääh' ka-läh' ga' ma-tøøh' jnääh' kyaayh'.

¹² Sa' tuu- dsē- jnääh' jmeē' jnääh' lä'koo- jmeē' hi- hlëeh- llu' kih' hñii'. Sa' hnø- jnääh' jeeh- kyaa' jnääh' kyaah' dsa- he' hi- llaay- hñiiy' hih- lä'koo- la' huü'dsē- kih' hñii' bih'. Hi- hnøoy' jeeh- kwee- kiyh' kyaah' dsa' kyaayh'. He- ba' che- taay-. ¹³ Pero lä'koo- hä' hih- ba' hlëeh' jnääh' kyaa' hñaa' jnääh', lä'koo- la' huü'dsē- kih' Dio hi- ga'hñaa' jnääh'. He- ja- ga'lla- nø' jnääh' lä' ga-tē' jee' tääh' hnäh'. ¹⁴ Jiih' jee' ga-tøø' Dio hih- ba' ga-nø' jnääh'. Sa' ga-nø' jnääh' jee' tääh' hnäh' wa'ra- jäh' kih' sa' ga-chee' Dio jnääh'. Jëeh' jnääh' to-né' na'kwa' jnääh' ju'hmëe' kih' Cristo jee' tääh' hnäh'. ¹⁵ Sa' jmää- jnääh' hñaa' jnääh' kaah' kyaah' ta' kih' jñah'. Hnø- jnääh' wa-lä-dsoo' hoh' hnäh' cha-ga'miih- kih' Dio ba'. Lä'jwē' ja- kwaä' ga' ta' kyaa' jnääh' jee' kyah' hnäh' jee' ga-tooh- Dio goo- jnääh'. ¹⁶ Ja- ga-na' dsa-kwa' jnääh' ju'hmëe' ta' jee' uu' ga'. Pero sa' dsa-tooh' jnääh' jee' ma-løø' jñah', mah' sa' jmää' jnääh' hñaa' jnääh' kaah' kih' ta' he- ma-jmeē' jñah'.

¹⁷ Hi- hnø' jmää' hñii' jøøh', wa' jmääy' hñiiy' jøøh'

kih¹ he⁻ laay¹ kyaah¹ Dsa⁻jøøh¹ jnän¹. ¹⁸ Jëeh¹, hi⁻ hlëeh⁺ llu¹ kih¹ hñii¹, ja⁻ kyaah¹ he⁻ ja⁻ ya⁻hëëy¹ llu¹. Hi⁻ hlëeh⁺ Dio llu¹ kih¹, hi⁻ he¹ ba¹ ya⁻hëë¹ llu¹.

11

Paa'kyaah' hi⁻ jmää⁻ hñii¹ kaah¹

¹ Hnoon¹ kwëeh¹ hoh¹ hnäh¹ kyaah¹ jnä¹ cher¹mah¹ ga⁻hlëehn⁺ lä⁻koo⁻ jaa⁻ hi⁻ sa⁻ cha⁻ huu⁻dsë⁻ kih¹. Kwëeh¹ hoh¹ hnäh¹, ta⁻ jmeë⁻ hnäh¹ hñaa⁻ hoh¹. ² Peer⁺ kyen¹ huu⁻dsë⁻ kyah¹ hnäh¹. He⁻ gwa¹ kih¹ Dio ba¹ ja⁻, he⁻ la¹ lä⁻ja⁻ kin⁺. Jëeh¹, ma⁻kwaan⁺ hnäh¹ kih¹ jaa⁻ dsa⁻ñuu⁻h⁻. Hi⁻ he¹ he¹ Cristo. Hi⁻ hnoon¹ mi¹jnään¹ hnäh¹ kiyh¹ lä⁻koo⁻ jaa⁻ chih⁻më¹ hi⁻ na⁻jngëë¹ go⁻te¹. ³ Pero gohn⁺ wa⁻ra⁻ ga⁻la¹ kyah¹ hnäh¹ lä⁻koo⁻ ga⁻la¹ kih¹ Eva. Kyaah¹ may⁻ ga⁻mi⁻goo⁻ mi¹h⁻ kiyh¹. Lä⁻ja⁻ hii¹ goo⁻ mi⁻gaay⁻ hnäh¹ ka⁻lä¹h¹. Heey¹ huu⁻dsë⁻ kyah¹ hnäh¹ mah¹ mo⁻so⁻ hnaah¹ hnäh¹ Cristo lä⁻kaa⁻ tuh⁻hoh¹ hnäh¹. ⁴ Jëeh¹, cher¹mah¹ ga⁻lla⁺nää¹ wa⁻hi⁻ cha⁻ hi⁻, hi⁻ kwa⁻ jyoh¹ juu¹ he⁻ sa⁻ jëeh¹ kweë⁻ kyaah¹ juu¹ kih¹ Jesús he⁻ kwa⁻ jnääh¹, lä⁻chah¹ ja⁻ heeh¹ hnäh¹. Hi⁻ heeh¹ hnäh¹ jyoh¹ jmi⁻lle¹ he⁻ sa⁻ la¹ Jmi⁻lle¹ Na⁻jngii¹ he⁻ ma⁻heeh¹ hnäh¹ jää¹. Hi⁻ heeh¹ hnäh¹ jyoh¹ ju¹hmëë¹, he⁻ sa⁻ jëeh¹ kweë⁻ kyaah¹ ju¹hmëë¹ he⁻ ma⁻heeh¹ hnäh¹. ⁵ Go⁻laan⁺, sa⁻kyee¹ ga⁻ apóstole hi⁻ jmää⁻ hñii¹ kaah¹ lä⁻koh¹ ga⁻ jnä¹. ⁶ Ma⁻ke⁻ sa⁻ hlëehn⁺ kyaah¹ juu¹ na⁻hñaa¹, pero cha⁻ ba¹ huu⁻dsë⁻ llu¹ kin⁺. Joh¹ jiih¹ sa⁻ ga⁻mi⁻jnään¹ he⁻ ja⁻ kyah¹ hnäh¹.

⁷ Pero ga⁻jmäään⁺ hñiin⁺ jaa⁻ hi⁻ hwaä¹ mah¹ leeh¹ hnäh¹ kaah¹. Jëeh¹, sa⁻ ga⁻koon¹ jñeen¹ ma¹ ga⁻kwan¹ ju¹hmëë¹ kih¹ Dio jee¹ kyah¹ hnäh¹. ¿Che¹ jwa⁻ ga⁻jmeen¹ hliih¹ he⁻ ga⁻jmeen¹ lä⁻ja⁻? ⁸ Ga⁻kan¹ kuu¹ kih¹ øøh¹ jne¹ hi⁻ tääh¹ ta⁻ jee¹ jyoh¹, ga⁻koon¹ jñeen¹ mah¹ jmeen¹ ta⁻ jee¹

kyah' hnäh'. ⁹ Lä⁺ko^o- ma' gyan' jee' kyah' hnäh', sa⁺ ga⁺lla⁺kyaan⁻ hnäh' ni⁺ miih⁻ jmi⁺ ma' ga⁺jme⁺ bii⁺ kin⁺. Øøh' jne' hi⁻ ya⁻nää' ta⁺ Macedonia ba' ga⁺kwa' be' kin⁺ lä⁺ ma' ga⁺lla⁺kyaan⁻. Sa⁺ ga⁺kwan' jwë' ma' kah' hnäh' hu⁺dsë⁻ kin⁺. Hi⁺ ngoo' ba' jmeen⁺ lä⁺ja⁻. ¹⁰ Kyuu^h ba' jnä' ju'dsoo' kih' Cristo. He⁻ja⁻ man⁺, ni⁺ jaa⁻ sa⁺ ha' kin⁺ he⁻ chaan⁻ llu' he⁻ sa⁺ koon[~] jneen⁺ lä⁺kaa⁻ jee' jwi⁻ he⁻ na⁻hee⁻ hwa' Acaya. ¹¹ ¿He⁻la' jmeen⁺ lä⁺ja⁻, laah' hnäh'? O, ¿ché⁺ laah' hnäh' he⁻ sa⁺ hnaan⁺ hnäh'? Ñe⁻ ba' Dio he⁻ hnaan⁺ hnäh'.

¹² Hi⁺ ngoo' ba' jnä' jmeen⁺ lä⁺ja⁻, mah' sa⁺ kwan' jwë' kih' hi⁻ hlëeh⁺ llu' kih' hñii', hi⁻ jah' jme⁺ ja⁻ ba' lä⁺ko^o- jme⁻ jnääh'. ¹³ Dsa⁻ he' jäyh' laay' apóstole. Pero ta⁻ juu' bih'. Mi⁻ gaay⁺ dsa⁻, jmääy[~] hñiiy' lä⁺ko^o- apóstole kyaa' Cristo. ¹⁴ Ja⁺ he⁻ jme⁺ dsaa[~] dsë⁻ jne' juu' la⁻. Jëeh', lä⁺kye⁻ Tana' jmää[~] hñii' lä⁺ko^o- jaa⁻ ángel hi⁻ kye⁻ jmëe'. ¹⁵ Hi⁺ lä⁺ja⁻ la' kih' hi⁻ jme⁺ ta' kiyh' ka⁻läh'. Jëeh', ja⁺ juu' he⁻ cha⁻ na' na⁺, he⁻ jmääy[~] hñiiy' hi⁻ lluu'. Pero wa⁻ra⁻ ga⁺të' jee' llaa⁺ jmi⁺ liyh⁺ jneey' lä⁺ko^o- te' ta' he⁻ jmeey⁺.

Ga⁺jmää' Paa' hñii' lä⁺ko^o- jaa⁻ hi⁻ sa⁺ cha⁻ hu⁺dsë⁻ kih'

¹⁶ Ko^o- ka⁻läh' jwëehn[~] hnäh': Ni⁺ jaa⁻ hnäh' ta⁺ jme⁻ hnäh' hu⁺dsë⁻ he⁻ ngaahn'. Pero cher'mah' lä⁺ja⁻ laah' hnäh', kwa' hnäh' jwë' kin⁺ hlëehn[~] hnäh' lä⁺ko^o- jaa⁻ hi⁻ sa⁺ cha⁻ hu⁺dsë⁻ kih' mah' lä⁺ja⁻ jmään⁻ miih⁻ hñiin⁺ jøøh' lä⁺ko^o- jme⁺ hi⁻ he'. ¹⁷ He⁻ jmään⁻ hñiin⁺ jøøh', sa⁺ hlëehn[~] lä⁺ko^o- hnøø' Dio, he⁻ hlëehn[~] lä⁺ko^o- jaa⁻ hi⁻ ngaah' ba'. ¹⁸ Peer⁺ jwëë' hi⁻ jmää[~] hñii' kaah' lä⁺ko^o- tēē' jme⁺ dsa⁻ jmi⁻gyuu⁺, hi⁺ ja⁻ ba' lä⁺ja⁻ jme⁺ jnä' ka⁻läh'. ¹⁹ Ma⁺ ke⁺ cha⁻ hu⁺dsë⁻ kyah' hnäh', pero

kwëeh~ hoh' hnäh' cha~miih~ kyaah' hi~ ngaah' he'.
 20 Hi~ lä~ja~ kwëeh~ hoh' hnäh' ma' jmeey~ hih~ kyah'
 hnäh', ma' jnuuyh~ he~ cha~ kyah' hnäh', kaayh~ hnäh'
 lä~ të~ dsëy', jmäy~ hñiiy' kaah' jee' kyah' hnäh', lä~jiih'
 'jnooy~ mo~ nëh' hnäh'. 21 Na~hiihn' miih~ he~ jwëëhn~
 hnäh' he~ sa~ beë' jnääh' jmee~ jnääh' lä~koo~ jmee~ dsa~
 he'.

Pero lä~koo~ tuu~ dsë' dsa~ he' jmäy~ hñiiy' kaah', jnä'
 ka~läh' tuu~ dsën' jmeen' lä~ja~, ma~ke~ hlëëhn' lä~koo~
 jaa~ hi~ sa~ cha~ huudsë~ kih'. 22 Hi~ he' jäh' laay' dsa~
 hebreo, ja~ba' lä~ja~ laa' jnä'. Jäyh' laay' dsa~ Israel,
 ja~ba' lä~ja~ jnä' ka~läh'. Jäyh' laay' sa~ju~ kih' Abraham,
 ja~ba' he~ ja~ laa' jnä'. 23 Jäyh' jmeey' ta~he' kih' Cristo.
 Pero cha~gamiih~ jmee' jnä'. Ngoo' ba' jnä' hlëëhn'
 lä~koo~ jaa~ hi~ ngaah'. Cha~gamiih~ ta~ he~ ma~jmeey'
 jnä', cha~gamiih~ jiuh~ ma~ñeen' neh' ñe' lä~koh' ga' dsa~
 he'. Cha~gamiih~ ga' jmi' ga~baa' dsa~ jnä'. Joh' jiuh~ sa~
 ga~laan' he~ ma' jngëeh' dsa~ jnä'. 24 Ja~ koo~ hä' ga' jmi'
 dsa~ judiu kin~ ma' gyii' gya' ñu' si'hñi'. Lä~jiih' ga~të'
 hña' jiuh~ ga' jmeey' lä~ja~ kin'. 25 Hnë~ jiuh~ ga' jmiy' kin~
 kyaah' si'hma~. Koo~ hä' ga~te' dsa~ kuu' kin'. Hnë~ jiuh~
 ga~laan' jee' ga'hmeh' barco neh' jmi'. Koo~ hä' ga' jän'
 koo~ jmi' koo~ hwë' jee' to' dsaah' jmi~ñeeh'. 26 Sa~ na~ he'
 'jiuh~ ngoon' hi' jahn' jee' uu'. Ga~hi' goo~ kin' jee'
 haan' cha' jmi~ juuh~, lä~ja~ kyaah' dsa~hi' hi' kyaah'
 dsa~goon~ hi' kyaah' hi~ chaa~ ta' jee' jyoh' ka~läh'.
 Ga~hi' goo~ kin' jee' jwi~ juuh~ hi' ta' jee' sa' chaa~
 dsa~. Ga~hi' goo~ kin' cha' jmi~ñeeh' hi' lä~ja~ kyaah'
 hi~ jäh' laa' ooh' jne'. 27 Cha~miih~ ta' ga' jmeen', ga' jëen'
 cha~miih~ wi'. Cha~ hwë' sa' ma' gwiin'. Ga~lä' kyohn',
 ga~lä' ki' dsën'. Ja~ he~ koo~ hä' sa' ga~lä' cha' he~ ma'

kuhn. Ga^ˆngëen' gyuu' hi^ˆ sa^ˆ ga^ˆlä' cha^ˆ hmi^h- ma'
këhn'. ²⁸Ja^ˆ ma^ˆlä^ˆ he⁻ ja⁻. Lä^ˆjë^ˆ jmi^ˆ ba' kyen' hu^ˆdsë⁻
kih^ˆ lä^ˆjë^ˆ gwah^ˆ. Peer^ˆ wi^ˆ dsa⁻ngëen'. ²⁹Kyaah' lä^ˆjëë⁻
hi⁻ sa^ˆ cha⁻ be' kih^ˆ, jnä^ˆ ka⁻lä^ˆh' jii^ˆ kin^ˆ. Hi^ˆ gwa^ˆ ya⁻jëë⁻
' dsën^ˆ, wa⁻ra⁻ ga^ˆjmeë^ˆ dsa⁻ tä^ˆh' jaa⁻ øø^h' jné.

³⁰Wa⁻ra⁻ jäh^ˆ kih^ˆ jmeë^ˆ bii^ˆ hlëehn' llu^ˆ kih^ˆ hñiin^ˆ,
ma^ˆja⁻ hlëehn' kih^ˆ he⁻ mi⁻jnää^ˆ he⁻ sa^ˆ cha⁻ be' kin^ˆ.

³¹Dio Jmii⁻ Jesús, Dsa⁻jøø^h' jnän', hi⁻ na⁻jää^ˆ ga^ˆlä^ˆjë⁻
joh^ˆ jmi^ˆ cha⁻, hi⁻ he^ˆ ñe⁻ he⁻ sa^ˆ hlëehn' juu^ˆ ta^ˆ juu^ˆ.

³²Koo⁻ hä^ˆ lä^ˆ ma^ˆ gyan' jee^ˆ jwi⁻ Damasco, lle^ˆmoh^ˆ kya^ˆ
rey Areta ga^ˆjmeë^ˆ mada^ˆ ga^ˆhøø^ˆ dsa⁻ lä^ˆkaa⁻ ho^ˆhaah'
kih^ˆ chuuh^ˆ jwi⁻ he⁻ hnøøy^ˆ ma^ˆ saay^h' jnä^ˆ. ³³Pero neh^ˆ
koo⁻ hma⁻ta⁻ ga^ˆjñaa^ˆ dsa⁻ jnä^ˆ ta^ˆ ho^ˆhaah' pih^ˆ he⁻ ma^ˆ
na⁻hë⁻ dsöh^ˆ na^ˆhyah⁻. Lä^ˆja⁻ ba' ga^ˆlaan^ˆ he⁻ ma^ˆ saah^ˆ
dsa⁻ jnä^ˆ.

12

Ga^ˆjëë^ˆ Paa^ˆ koo⁻ jee^ˆ la^ˆ na^ˆhñaa^h'

¹Sa^ˆ jmää^ˆ ta^ˆ he⁻ jmään^ˆ hñiin^ˆ jøø^h'. Pero ma^ˆ ra^ˆ he⁻
hlëehn' kih^ˆ koo⁻ he⁻ ga^ˆhëë^ˆ mi^ˆ nën^ˆ he⁻ ga^ˆ mi⁻jnää^ˆ
Dsa⁻jøø^h' jnän'. ²Kyuu⁻ jaa⁻ øø^h' jné hi⁻ ga^ˆ tëë⁻ Dio
lä^ˆ ga^ˆ të^ˆ hnë⁻ jwëë^ˆ kih^ˆ gyuu^h' jmi⁻gyuu^ˆ ma⁻hya⁻
gya^ˆkye^ˆ ji⁻ ñe⁻. Sa^ˆ man^ˆ ha⁻ lä^ˆ ga^ˆ jää^ˆ dsih^ˆ, che^ˆ lä^ˆ
ma⁻ na⁻hñaa^ˆ o che^ˆ kyaah^ˆ ma^ˆ lä^ˆ jmi⁻lle^ˆ kiyh^ˆ. Hñii^ˆ
ba' Dio ñe⁻ ha⁻ lä^ˆ ga^ˆlä^ˆ. ³Kyuu⁻ ba' jnä^ˆ dsa⁻ he^ˆ. Sa^ˆ
man^ˆ ha⁻ lä^ˆ ngooy^ˆ, che^ˆ lä^ˆ ma⁻ na⁻hñaa^ˆ o che^ˆ kyaah^ˆ
ma^ˆ lä^ˆ jmi⁻lle^ˆ kiyh^ˆ. Hñii^ˆ ba' Dio ñe⁻. ⁴Ga^ˆ jää^ˆ dsih^ˆ
koo⁻ jee^ˆ jnä^ˆ na^ˆhñaa^h'. Jee^ˆ ja⁻ ga^ˆ nuuy^ˆ ga^ˆ hlëeh^ˆ juu^ˆ
' he⁻ sa^ˆ le^ˆ hlëeh^ˆ jne^ˆ hi^ˆ sa^ˆ cha⁻ ni⁻ jaa⁻ hi⁻ na⁻ngë⁻
' jwë^ˆ hlëeh^ˆ. ⁵Kih^ˆ dsa⁻ lä^ˆja⁻, le^ˆ ba' jmää^ˆ jnih^ˆ jøø^h',
pero sa^ˆ jmään^ˆ hñiin^ˆ jøø^h'. Kih^ˆ he⁻ mi⁻jnää^ˆ he⁻ sa^ˆ

cha⁻ be[´] kin⁺, ma⁺ la⁺ kih⁺ he⁻ na⁻ ba⁺ jmään⁺ hñiin⁺ jøøh⁺.⁶ Cher⁺ mah⁺ hnoon⁺ jmään⁺ hñiin⁺ jøøh⁺, ja⁻ he⁻ ngaahn⁺ ja⁻, jëeh[´] hlëehn⁺ ju⁺ dsoo⁺ ba⁺. Pero sa⁺ jmeen⁺ lä⁺ ja⁻ mah⁺ ni⁺ jaa⁻ sa⁺ jmee⁺ huu⁺ dsë⁻, jøøh⁺ ga⁺ jnä⁺ lä⁺ koo⁻ jëey[~] jmeen⁺ o lä⁺ koo⁻ nuuy⁻ hlëehn⁺.

⁷ He⁻ ja⁻ ja⁺ në⁺ jmi⁻ ngo⁺ kin⁺ he⁻ jmee⁻ jwiih⁺. Lä⁺ lä⁺ koo⁻ too⁺ he⁻ ja⁺ mada⁻ kih⁺ Tana⁺ mah⁺ heeh⁺ jnä⁺ wi⁺. He⁻ ja⁻ jmää⁺ kin⁺ mah⁺ sa⁺ jmään⁺ hñiin⁺ jøøh⁺, lä⁺ llu⁺ he⁻ ga⁺ jëen⁺ koo⁻ he⁻ la⁺ na⁺ hñaa⁺ he⁻ sa⁺ ma⁻ jëen⁺ jih⁺ koh⁺.⁸ Hnë⁻ jiih[~] ga⁺ chuun⁺ kyaah⁺ Dio mah⁺ jñuuyh⁺ he⁻ jmee⁺ jwiih⁺ kin⁺.⁹ Pero lä⁺ la⁻ ba⁺ ga⁺ jëeh⁻ Dio juu⁺ kin⁺: “Ma⁻ lee⁻ ba⁺ kyah⁺ he⁻ llu⁺ dsën⁻ kyaah⁺ hne⁻. Jëeh[´] cha⁻ ga⁺ miih⁻ lä⁺ jnä⁺ be[´] kin⁺ kyaah⁺ dsa⁻ hi⁻ sa⁺ cha⁻ be[´] kih⁺”, ga⁺ jäyh⁺. He⁻ ja⁻ lä⁺ kaa⁻ tuh⁻ dsën⁺ jmään⁺ hñiin⁺ jøøh⁺ kih⁺ he⁻ sa⁺ cha⁻ be[´] kin⁺ mah⁺ jä⁺ në⁺ kin⁺ be[´] kih⁺ Cristo.¹⁰ Kih⁺ he⁻ ja⁻, chaan⁻ llu⁺ lä⁺ ma⁺ sa⁺ cha⁻ be[´] kin⁺, ma⁺ hlëeyh⁺ wi⁺ kin⁺, ma⁺ lla⁻ kyaan⁺, ma⁺ jmeeh⁺ dsa⁻ jnä⁺, ma⁺ jëen[~] wi⁺ kwaan[~] kih⁺ Cristo. Jëeh[´] lä⁺ ma⁺ sa⁺ been⁺, ma⁺ ja⁻ cha⁻ be[´] kin⁺.

Ma⁺ kye⁻ Paa⁺ huu⁺ dsë⁻ kih⁺ lä⁺ jëe⁺ øøh⁺ jne⁺

¹¹ Dsëeh[~] hnäh[´] dsoo⁺ he⁻ ga⁺ jmeen⁺ lä⁺ koo⁻ jaa⁻ hi⁻ sa⁺ cha⁻ huu⁺ dsë⁻ kih⁺, jee⁺ ga⁺ jmään⁺ hñiin⁺ jøøh⁺. Hnäh[´] ba⁺ ga⁺ tëeh[´] hnäh[´] ma⁺ hlëeh[´] hnäh[´] llu⁺ kin⁺. Jëeh[´] hi⁻ jäh[´] laa⁺ apóstole kaah⁺ sa⁺ kyeë[´] ga⁺ hi⁻ he⁻ lä⁺ koh[´] ga⁺ jnä⁺, ma⁺ ke⁺ sa⁺ cha⁻ laan⁺ ni⁺ miih⁻.¹² Kih⁺ he⁻ jøh⁻ dsën⁺ ba⁺ ga⁺ jmeen⁺ lä⁺ jë⁻ he⁻ la⁻. Ga⁺ jmeen⁺ cha⁻ miih⁻ lii⁻, ga⁺ jmeen⁺ he⁻ juh⁻ gaa⁻, ga⁺ jmeen⁺ he⁻ dsaa⁻ dsë⁺ dsa⁻ jee⁺ kyah⁺ hnäh[´]. Lä⁺ ja⁻ ga⁺ mi⁺ jnäan⁺ ma⁺ ra⁺ he⁻ laan⁺ apóstol.¹³ Koo⁻ ba⁺ he⁻ ga⁺ jmeen⁺ ta⁺ jee⁺ jyoh[´] jee⁺ tääh[´] øøh⁺ jne⁺, he⁻ ja⁻ sa⁺ ga⁺ jmeen⁺ kyah⁺ hnäh[´]. Ga⁺ ngiin⁺ kiyh⁺ he⁻ ma⁺ jmee⁺ bii⁺ kin⁺. ¿Che[´] kih⁺ he⁻ ja⁻, laah[´] hnäh[´]

sā taahn̄ hnäh' ta? Jmee' hnäh' jøh- hoh' kih' he- sā gā ngiin` kyah' hnäh' ka-läh'.

¹⁴ Jee' la- tē- hnē- jiih~ he- ma-na'lluun` na'jēen̄ hnäh'. Ni- lä'ja- sā ngiin' kyah' hnäh' he- jmee' bii' kin̄. Sa-na'hnøøhn' he- cha- kyah' hnäh'. Hnoon' heeh' hnäh' jnä' ba'. Jēeh', ja' he' chih- hi- ga- tēē' juh'lääh' he- hnøø' kih' cho'jmii-. Cho'jmii- chih- ba' hi- ga- tēē' juh'lääh' he- hnøø' kih' chih- kyaah'. Lä'ja- la' kin̄ kyaah' hnäh' ka-läh'. ¹⁵ Lä'kaa- tuh- dsen̄ mi'llan' lä'jē- he- cha- kin̄ lä'jiih' kwaan- hñiin̄ juun̄ kwaat~ kyah' hnäh'. Ma-ke' cha-ga'miih- hnaan̄ hnäh' koo- hä' koo- hä'. Pero hnäh', miih- go-te~ ba' hnaah- jnä'.

¹⁶ Lä'ja- ga-la', sā ga'llan' lleh' hnäh' kih' he- ma' jmee' bii' kin̄. Pero ko-llaa' dsa- jäh', kyaah' may~ ba', ga-jmeen' ga-tah' hnäh' neh' sa-lä'. ¿Che' jwa- ga-jmeen' lä'ja- mah' ga-mi'gaan' hnäh'? ¹⁷ Sā ga-mi'gaan' hnäh' lä- ma' ga-cheen̄ øøh' jne' jee' tääh' hnäh'. ¹⁸ Ga-chuun' kyaah' Tito mah' dsooy' jee' tääh' hnäh' hi- ga-cheen̄ ga-jaa- øøh' jne' kyaayh'. Hi- ni- miih- sā ga-mi'gaa- Tito hnäh'. Jēeh', koo- nēē' ba' huudsē- kye' jnääh'. Ja-ba' lä'koo- jmee' jnä', jmee' Tito ka-läh'.

¹⁹ Ta- wa' laah' hnäh' he- hnøø- jnääh' hwēē- jnääh' llu' cha'nēh' hnäh'. Ni- miih- sā la' lä'ja-. Ñe- ba' Dio he- hlēeh' jnääh' lä'koo- lle' kih' hi- laa' kyaah' Cristo. øøhn' hi- hnaan̄ cha-miih-, lä'jē- juu' he- sii- jnääh' la-, he- llu' kyah' hnäh' mah' kwa' be' kyah' hnäh' go'nääh' ' hnäh' ta' cha'nē'. ²⁰ Gohn̄ miih- wa-ra- ga'lloon' jee' tääh' hnäh', jēen̄ hnäh' jmeeh- hnäh' he- sā tih~ dsen̄. Hi- lä'ja- hnäh' ka-läh' jēeh' hnäh' jmeen- he- sā tih~ hoh' hnäh'. Lä'ja- le' cher'mah' ga-jēen̄ hnäh' ti-hnee- hnäh', wi' hoh' hnäh', hää' hnäh', jmeeh- hnäh' jñah'

nää¹, hlēeh' hnäh' wii' kih' dsa⁺, kooh' hnäh' juu' jwii',
 jmää⁺ hnäh' hñaah' kaah', jmeeh⁻ hnäh' wa' la' cha⁻ la'.
²¹ Kyen' miih⁻ huu' dsē⁻ wa'ra⁻ ga'lloon¹ ka⁻läh' jee' tääh'
 hnäh', ha⁻ ga⁻ che⁻ ga⁻jmeē' Dio ga⁻jän¹ o⁻hih⁺ kwaat[~]
 kyah¹ hnäh'. Lä⁻jiih¹ jä⁻ hoohn', cher'mah¹ jwēē' hnäh'
 tääh' hnäh' jmeeh⁻ hnäh' dso'kye⁻ hi⁺ sa⁺ ma⁻ beh¹ hnäh'
 lä⁻jē⁺ he⁻ mi⁻ soh' tuh⁻ hoh' hnäh', hi⁺ lä⁺ ma⁻ kaah⁺ ba'
 hnäh' wa' hi⁻ cha⁻ hi⁻, hi⁺ jmeeh⁻ hnäh' he⁻ la¹ o⁻hih⁺
 he⁻ ma⁻ jmeeh⁻ hnäh' jää¹.

13

Ga⁻hiih¹ Paa' juu' kih' øøh¹ jne' hi⁻ tääh' Corinto

¹ Jee' la⁻ tē¹ hnē⁻ jiih[~] he⁻ niin⁻ na⁻ jēēn⁺ hnäh'. Lä⁻la⁻
 na⁻ sii⁻ juu' kih' Dio: "Wa' he⁻ cha⁻ he⁻ hnii⁻ he⁻ cha⁻
 kih' dsa⁺, lä⁻ ee⁻ ba' kyaah' ju' dsoo' he⁻ jmeē¹ uu⁻ uu⁻
 dsa⁻." ² Ga⁻ jwēēhn¹ hnäh' jää¹, hi⁺ na¹ he⁻ ma⁻ gyan¹ uu⁺
 kyah¹ hnäh', jwēēhn[~] hnäh' ka⁻läh'. Hi⁺ wa'ra⁻ ga'lloon¹
 jee' tääh' hnäh', jee' ja⁻ tē⁻ hnē⁻ jiih[~] he⁻ jwēēhn[~] hnäh'.
 Ma⁻ ja⁻ mo⁺ so⁺ jmeen¹ jøh⁻ dsēn⁺ kih¹ hi⁻ tääh' jmeē⁺ wa' la'
 ' cha⁻ la¹, hi⁺ lä⁻ ja⁻ kih¹ hi⁻ tääh' jmeē⁺ ga⁻ lä⁻ jiih¹ na¹. ³ He⁻
 hnooh⁻ hnäh' jēēh¹ hnäh' che¹ dsoo' ba' hlēēhn¹ lä⁻ koo⁻
 mada⁻ kih¹ Cristo. Jēēh', hi⁻ he¹ mi⁻ jnääh⁺ be¹ kih¹ jee'
 kyah¹ hnäh'. Sa⁺ laay¹ lä⁻ koo⁻ jaa⁻ hi⁻ sa⁺ cha⁻ be¹ kih¹.
⁴ Ma⁻ ke⁺ dsoo' ga⁻ tääh⁻ dsih¹ dsöh¹ hma⁻ cru⁻ lä⁻ koo⁻ jaa⁻
 hi⁻ sa⁺ cha⁻ be¹ kih¹, pero chaa⁻ bih¹ kyaah' be¹ kih¹ Dio.
 Ja⁻ ba¹ lä⁻ ja⁻ jnääh¹ hi⁻ laa¹ koo⁻ kyaah' Cristo, ga⁻ nøø⁻
 jnääh¹ lä⁻ koo⁻ he⁻ sa⁺ cha⁻ be¹ kyaah¹ jnääh¹. Pero kyaah'
 be¹ kih¹ Dio chaa⁻ jnääh¹ ta⁻ la⁺ kih¹ Cristo mah¹ kwa⁻ jnääh¹
 be¹ kyah¹ hnäh'.

⁵ Kye⁻ da¹ hnäh' kwaat[~] kyah¹ hñaah¹ hnäh', che¹ lä⁻
 ma⁻ dsoo' ja⁻ ba¹ hoh' hnäh' kih¹ Cristo. Jēē⁻ da¹ kyah¹

hnäh' hñaaħ'. ¿Ché sa' ñeh' hnäh', Jesucristo hää' jee' kyah' hnäh'? Pero cher'mah' sa' la' lä'ja-, he- sa' laah' hnäh' kwaat~ ba' ja-. ⁶Hnoon' lä' ñeh' hnäh' he- laa' jnääh' ' kwaat~. ⁷Ngii' jnääh' kih' Dio mah' jmeeh' hnäh' he- llu' jmah' ba'. Sa- jwahn- lä' la- mah' jä' jnääh' llu'. He- hnø- jnääh' go'taah' hnäh' lä' koo- lle' kih', ma' ke- ga' jä' jnääh' lä' koo- jaa- hi- sa' laa' kwaat~. ⁸Jëeh', ni- miih- sa' le' lla'dsëe' jnääh' kih' ju'dsoo'. Jmee- jnääh' lä' hnø- ju'dsoo' ba'. ⁹He- ja- jëe- dsë- jnääh' lä' ma' sa' cha- be' kyaa' jnääh', mah' lä' ja- hnäh' lä' cha- be' kyah' hnäh'. Ga' nø- jnääh' ngii' jnääh' kyah' hnäh' mah' hwëe- hnäh' llu' go-te-. ¹⁰Kih' he- ja- ba' na-, siin- lä' la- kyah' hnäh' ma' ke- gyan' uu-, mah' wa' ra- ga' lloon' jee' tääh' hnäh', sa' cha- he- kih' jmeen- hään' kyaaħ' hnäh', kyaaħ' be' he- ga' hyohn' kih' Dsa- jøh' jnän. He- hnøy' kwan' be' kih' dsa- ba', ja- he- heeh- jnih' wi'.

¹¹Kyaaħ' jee' ga' dsaa' juu' he- siin- kyah' hnäh', jwëehn- näh' øhn', wa' jëe- hoh' hnäh'. Hnøh' hnäh' ha- lä' jee' go'taah' hnäh' llu' cha- ga' miih-, wa' nøh' hoh' hnäh', wa' la' koo- nëe' ba' hu'dsë- kyah' hnäh', wa' hii' ti' kyah' hnäh'. Hi- Dio hi- hnää' jne', hi- jmee' hii' ti' jnän, jäy' jee' jnän. ¹²Jmee' hnäh' Dio kih' dsa- kyaaħ' hnäh' hi' ja- chuh- hnäh' kiyh' lä' hnø- Dio. ¹³Lä' jëe- hi- laa' kyaa' Dio jmee- Dio kyah' hnäh'.

¹⁴Wa' mi- jaa' Jesucristo Dsa- jøh' jnän- lä' jëe- hnäh'. Wa' hnää' Dio ga' lä' jëe- hnäh'. Hi- Jmi- lle' Na- jngii' wa' laa' ko- jøh' kyaaħ' hnäh'. Wa' la' lä' ja-.

Hmoooh hmëë he- ga-jmee Jesucristo; Salmos
New Testament and Psalms in Chinantec, Ozumacín
(MX:chz:Chinantec, Ozumacín)

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Ozumacín

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Ozumacín [chz], Mexico

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Psalms

in Chinantec, Ozumacín

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22
